

Sanacja i upadłość przedsiębiorców



Ćwiczenia 2:

- Podstawy otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego
- Wniosek restrukturyzacyjny i postępowanie w przedmiocie rozpoznania wniosku



mgr Adrian Borys
Instytut Prawa Cywilnego
Zakład Postępowania Cywilnego
adrian.borys@uwr.edu.pl

Okoliczności warunkujące otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego



Do okoliczności warunkujących otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego lub zatwierdzenie układu zalicza się:

warunki formalnie i fiskalne wniosku o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego lub wniosku o zatwierdzenie układu

warunki dopuszczalności, tj. przesłanki procesowe, warunkujące dopuszczalność merytorycznego zbadania wniosku o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego lub wniosku o zatwierdzenie układu, posiadanie **zdolności restrukturyzacyjnej**, rozumianej jako zespół cech danego podmiotu prawa pozwalających na prowadzenie wobec niego postępowania restrukturyzacyjnego **warunki**

zasadności, tj. **podstawy otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego**, określane inaczej jako przesłanki materialne postępowania restrukturyzacyjnego lub przesłanki merytoryczne postępowania restrukturyzacyjnego, które warunkują pozytywne rozpoznanie wniosku o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego lub wniosku o zatwierdzenie układu.

Zdolność restrukturyzacyjna to możliwość stania się podmiotem, wobec którego może zostać otwarte, a następnie prowadzone postępowanie restrukturyzacyjne.

Zdolności restrukturyzacyjnej, to zespołu cech podmiotu prawa pozwalających na prowadzenie wobec niego postępowania restrukturyzacyjnego

W doktrynie zagadnienie charakteru zdolności restrukturyzacyjnej jest sporne, analogicznie jak zdolności upadłościowej

zdolność restrukturyzacyjna stanowi przesłankę merytorycznego prowadzenia postępowania, a jej brak powinien skutkować oddaleniem wniosku restrukturyzacyjnego (zob. F. Zedler, *Prawo upadłościowe i naprawcze w zarysie*, Warszawa 2009, s. 40).

zdolność restrukturyzacyjna, tak jak i zdolność upadłościowa, ma wyłącznie procesowy charakter, warunkując dopuszczalność merytorycznego rozpoznania sprawy, a zatem jej brak skutkować będzie odrzuceniem wniosku restrukturyzacyjnego (zob. M. Allerhand, *Prawo upadłościowe; Prawo o postępowaniu układowym : komentarz*, Warszawa 1937, s. 26-27, A. Jakubecki, Glosa do wyroku SN z 6.10.2004 r ., I CK 71/04, OSP 2/2005, s. 665; A. Pokora, *Zdolność upadłościowa*, PPH 1998, nr 2, s. 26).

Ocena okoliczności warunkujących otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego lub zatwierdzenie układu

Ocena warunków dopuszczalności

Ocena warunków formalnych i fiskalnych

Ocena warunków zasadności

Otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego / zatwierdzenie układu

Odrzucenie wniosku restrukturyzacyjnego

Wezwanie do uzupełnienia braków formalnych lub fiskalnych wniosku restrukturyzacyjnego

Oddalenie wniosku restrukturyzacyjnego / odmowa otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego lub odmowa zatwierdzenia układu


Zwrot wniosku restrukturyzacyjnego

Skutki nie spełnia warunków



Warunki formalne i fiskalne






warunki formalne
pierwszego pisma
procesowego w
sprawie (art. 126 § 2
k.p.c. w zw. z art.
209 p.r.)

warunki formalne
pisma procesowego
(art. 126 § 1 k.p.c. w
zw. z art. 209 p.r.),

warunki formalne
przewidziane dla
pozwu (art. 187 § 1
k.p.c. w zw. z art.
209 p.r.).

Wniosek
restrukturyzacyjny
stanowi pierwsze
pismo procesowe
w sprawie, dlatego
powinien co do
zasady spełniać



Regulacja w zakresie treści wniosku restrukturyzacyjnego zawarta w prawie restrukturyzacyjnym podzielona została w ten sposób, że osobno uregulowana została:

treść pozostałych wniosków restrukturyzacyjnych, w taki sposób, że wypełni uregulowane zostały wymogi wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego (art. 227-228 p.r.).

treść wniosku o zatwierdzenie układu (art. 219-221 p.r.)

Natomiast regulacja w zakresie treści wniosku o otwarcie postępowania układowego oraz wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego odsyła do odpowiedniego stosowania regulacji dotyczącej wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego ze wskazaniem odmienności (art. 256-266 p.r. oraz art. 284 p.r.).

Zgodnie z art. 74 pkt. 3 u.k.s.c. od wniosku o zatwierdzenie układu po samodzielnym zbieraniu głosów albo otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego (wniosku restrukturyzacyjnego) **pobiera się opłatę stałą w wysokości 1000 zł.**

W przypadku, kiedy wniosek nie został należycie opłacony, złożony był bezpośrednio przez dłużnika albo przez dłużnika reprezentowanego przez osobę będącą doradcą restrukturyzacyjnym, to stosownie do art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r., przewodniczący wzywa dłużnika, pod rygorem zwrócenia pisma, do opłacenia go w terminie tygodniowym.

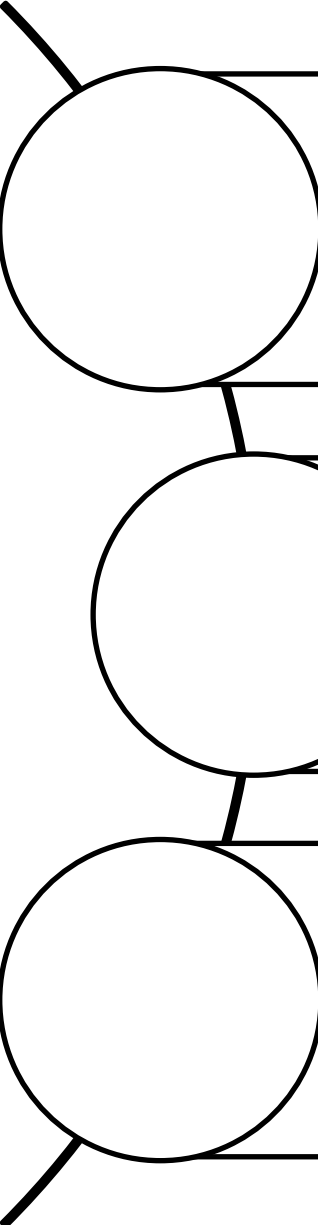

Natomiast w przypadku, gdy wniosek został złożony przez wnioskodawcę reprezentowanego przez adwokata lub radcę prawnego zastosowanie znajdzie art. 130² § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r., zgodnie z którym przewodniczący zwraca wniosek bez wezwania o uiszczenie opłaty.

W terminie tygodniowym od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie wniosku strona może uiścić brakującą opłatę. Jeżeli opłata została wniesiona we właściwej wysokości, to wniosek wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek taki nie następuje w razie kolejnego zwrotu wniosku z tej samej przyczyny.



Warunki dopuszczalności





Postępowanie restrukturyzacyjne stanowi element polskiego systemu postępowania cywilnego, zgodnie z art. 209 p.r. w sprawach nieuregulowanych ustawą – Prawo restrukturyzacyjne, do postępowania restrukturyzacyjnego **stosuje się odpowiednio przepisy księgi pierwszej części pierwszej Kodeksu postępowania cywilnego**, z wyłączeniem przepisów o zawieszeniu i wznowieniu postępowania.

Z uwagi na powyższe **warunkiem koniecznym dla możliwości wszczęcia i dalszego prowadzenia postępowania w przedmiocie otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego lub zatwierdzenia układu, jest wystąpienie określonych przesłanek procesowych, rozumianych jako okoliczności, których istnienie lub nieistnienie decyduje o możliwości rozpoznania w określonym postępowaniu danej sprawy, przez dany sąd** (zob. J. Jodłowski [w:] J. Jodłowski, W. Siedlecki, *Postępowania cywilne. Część ogólna*, Warszawa 1958, s. 70).

Przesłani procesowe warunkują zatem możliwość przystąpienia do merytorycznego rozpoznania wniosku restrukturyzacyjnego oraz prawidłowy tok postępowania, w odróżnieniu od przesłanek materialnych (podstaw otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego), które warunkują osiągnięcie celu postępowania restrukturyzacyjnego.

Przesłani procesowe warunkujące rozpoznanie wniosku restrukturyzacyjnego:

przesłanki związane z kompetencją sądu do rozpoznania i rozstrzygnięcia danej sprawy:

jurysdykcja krajowa
(art. 1097 i n. k.p.c.)

dopuszczalność drogi sądowej
(art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c.)

brak zawisłości sprawy
(art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.)

brak powagi rzeczy osądzonej
(art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.)

przesłanki dotyczące stron

brak immunitetu sądowego lub egzekucyjnego dłużnika
(art. 1111 i n. k.p.c. oraz art. 1115 k.p.c.)

zdolność sądowa oraz zdolność procesowa
(art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c.)

zdolność restrukturyzacyjna
(art. 4 ust. 1 i 2 p.r.)

Ważne! Istnienie przesłanek procesowych warunkuje dopuszczalność rozpoznania danej sprawy restrukturyzacyjnej. Przesłanki te są brane pod uwagę z urzędu w każdym stanie sprawy, ich **brak prowadzi do odrzucenia wniosku** o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego lub wniosku o zatwierdzenie układu. Rozpoznanie sprawy w przypadku braku którejkolwiek z wskazanych przesłanek procesowych powoduje nieważność postępowania.

Jurysdykcja krajowa w sprawach restrukturyzacyjnych (regulacja prawa restrukturyzacyjnego)

Jurysdykcja krajowa w sprawach restrukturyzacyjnych

Jurysdykcja krajowa wyłączna

iurisdictio exclusiva

Do wyłącznej jurysdykcji sądów polskich należą sprawy restrukturyzacyjne, jeżeli w RP znajduje się główny ośrodek podstawowej działalności dłużnika

(art. 342 ust. 1 p.r.)

postępowanie restrukturyzacyjne ma charakter głównego postępowania restrukturyzacyjnego

Jurysdykcja krajowa fakultatywna

iurisdictio facultativa

jurysdykcja, jeżeli dłużnik prowadzi w RP działalność gospodarczą albo ma miejsce zamieszkania lub siedzibę albo majątek


(art. 342 ust. 2 p.r.)

postępowanie restrukturyzacyjne ma charakter ubocznego postępowania restrukturyzacyjnego


Zgodnie z art. 342 ust. 1 p.r. do wyłącznej jurysdykcji sądów polskich należą sprawy restrukturyzacyjne, jeżeli w **Rzeczypospolitej Polskiej znajduje się główny ośrodek podstawowej działalności dłużnika (jurysdykcja wyłączna)**




Łącznik jurysdykcyjny kreujący wyłączną jurysdykcję sądów polski oparty na „**głównym ośrodku podstawowej działalności**” zastosowany w prawie restrukturyzacyjnym jest tożsamy z łącznikiem wynikającym z prawa unijnego (zob. art. 3 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (wersja przekształcona) (Dz.Urz.UE.L 2015 Nr 141, str. 190)).



Pojęcie „*główny ośrodek podstawowej działalności dłużnika*” zdefiniowane zostało w art. 15 ust. 2 p.r., zgodnie z którym przez **główny ośrodek podstawowej działalności dłużnika należy rozumieć miejsce, w którym dłużnik regularnie zarządza swoją działalnością o charakterze ekonomicznym i które jako takie jest rozpoznawalne dla osób trzecich.**



W przypadku osoby prawnej oraz jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, domniemywa się, że **głównym ośrodkiem jej podstawowej działalności jest miejsce siedziby** (art. 15 ust. 3 PrRestr).



W przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą lub zawodową domniemywa się, że **głównym ośrodkiem jej podstawowej działalności jest główne miejsce wykonywania działalności gospodarczej lub zawodowej** (art. 15 ust. 4 PrRestr). W przypadku osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej lub zawodowej domniemywa się, że **głównym ośrodkiem podstawowej działalności jest miejsce zwykłego pobytu tej osoby** (art. 15 ust. 5 PrRestr).

Ponadto zgodnie z art. 342 ust. 2 p.r. sądom polskim przysługuje również jurysdykcja, jeżeli **dłużnik prowadzi w Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą albo ma miejsce zamieszkania lub siedzibę albo majątek (jurysdykcja niewyłączna)**.




Łącznik jurysdykcyjny w postaci położenia majątku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej kreuje tzw. jurysdykcję nadmierną, gdyż sam fakt położenia w majątku dłużnika stanowi zbyt wątkę powiązanie sprawy restrukturyzacyjnej z państwem *forum*. Na potrzeby regulacji art. 342 ust. 2 p.r. terminu „majątek” należy używać w węższym znaczeniu i odnosić go jedynie do aktywów dłużnika.

Stosowanie do regulacji art. 343 p.r. w sprawach restrukturyzacyjnych przepisów dotyczących umów o jurysdykcję nie stosuje się, oznacza to, że nie ma możliwości umownego poddawania spraw restrukturyzacyjnych sądom polskim, jak i umownego wyłączenia ich właściwości na rzecz sądów zagranicznych. Kwestie te mogą być rozstrzygane wyłącznie w drodze ustaw, umów międzynarodowych, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, albo prawa organizacji międzynarodowej, której Rzeczpospolita Polska jest członkiem, w szczególności prawa wtórnego Unii Europejskiej.



Jurysdykcja krajowa w sprawie o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego ma charakter bezwzględny, nie może zatem zostać zmieniona na mocy woli uczestników postępowania restrukturyzacyjnego w drodze zawarcia umowy jurysdykcyjnej, niezależnie czy umowa taka miałaby być zawarta przez dłużnika z większością czy też ze wszystkimi wierzycielami. Do zmiany jurysdykcji krajowej może dojść jednak w wyniku zmiany stanu faktycznego będącego podstawą ustalenia jurysdykcji, tzn. zmiany położenia głównego ośrodka podstawowej działalności dłużnika. Zjawisko takie określane jest mianem forum shopping („turystyki jurysdykcyjnej”) i polega na uzyskaniu jurysdykcji sądów państwa obcego, którego prawo jest, w ocenie dłużnika, dla niego najbardziej korzystne.

Zjawisku temu w ramach prawa unijnego ma przeciwdziałać regulacja art. 3 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (wersja przekształcona) (Dz.Urz.UE.L 2015 Nr 141, str. 19), która włącza możliwość zastosowania domniemań prawnych określających położenie głównego ośrodka podstawowej działalności dłużnika, jeżeli w okresie trzech miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego siedziba (w przypadku osób prawnych) lub główne miejsce wykonywania działalności (osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą) zostało przeniesione do innego państwa członkowskiego.




Należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z art. 338 p.r. przepisów dotyczących jurysdykcji krajowej zawartych w prawie restrukturyzacyjnym nie stosuje się, jeżeli umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, albo prawo organizacji międzynarodowej, której Rzeczpospolita Polska jest członkiem, stanowi inaczej.



Zatem w przypadku dłużnika, którego główny ośrodek podstawowej działalności zlokalizowany jest na terenie państwa członkowskiego Unii Europejskiej, to kwestia jurysdykcji krajowej regulowana będzie przez przepisy art. 3-6 rozporządzenia nr 2015/848, które w sposób odmienny definiują łącznik jurysdykcyjny w przypadku jurysdykcji fakultatywnej.

Jurysdykcja krajowa w sprawach restrukturyzacyjnych (prawo unijne)



Zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2015/848 sądy państwa członkowskiego, na którego terytorium znajduje się **główny ośrodek podstawowej działalności dłużnika**, posiadają jurysdykcję do wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego („**główne postępowanie restrukturyzacyjne**”).



Głównym ośrodkiem podstawowej działalności jest miejsce, w którym dłużnik regularnie zarządza swoją działalnością o charakterze ekonomicznym i które jako takie jest rozpoznawalne dla osób trzecich. Ustalając, czy główny ośrodek podstawowej działalności dłużnika jest możliwy do zweryfikowania dla osób trzecich, należy zwrócić szczególną uwagę na wierzycieli i ich percepcję tego, skąd dłużnik administruje swoją działalnością. Może to wymagać w razie przeniesienia głównego ośrodka podstawowej działalności konieczności poinformowania wierzycieli w odpowiednim czasie o nowej lokalizacji, z której dłużnik prowadzi działalność, na przykład przez zaznaczenie zmiany adresu w korespondencji handlowej lub przez ogłoszenie nowej lokalizacji innymi odpowiednimi środkami (zob. motyw 28 preambuły rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (wersja przekształcona) (Dz.Urz.UE.L 2015 Nr 141, str. 19)).

Uboczne postępowanie restrukturyzacyjne

Jeżeli dłużnik ma główny ośrodek swojej podstawowej działalności na terytorium państwa członkowskiego, sądy innego państwa członkowskiego są uprawnione, zgodnie z art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 2015/848 do wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego tylko wtedy, **gdy dłużnik ma na terytorium tego innego państwa członkowskiego swój oddział.**



Skutki tego postępowania są ograniczone do majątku dłużnika znajdującego się na terytorium tego ostatniego państwa członkowskiego („**uboczne postępowanie restrukturyzacyjne**”).

Uboczne postępowanie restrukturyzacyjne można wszcząć przed wszczęciem głównego postępowania restrukturyzacyjnym jedynie w przypadku, gdy:

wszczęcie głównego postępowania restrukturyzacyjnego zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2015/848 jest niemożliwe ze względu na wymagania przewidziane w prawie państwa członkowskiego, na którego terytorium znajduje się główny ośrodek podstawowej działalności dłużnika; lub

wszczęcie ubocznego postępowania restrukturyzacyjnego wnosi:

- wierzyciel, którego roszczenia powstały w związku z działalnością lub są związane z działalnością oddziału znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego, w którym wnosi się o wszczęcie postępowania ubocznego; lub
- organ publiczny, który w myśl prawa państwa członkowskiego na terytorium, którego znajduje się oddział ma prawo wnosić o wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego.

W przypadku wszczęcia głównego postępowania restrukturyzacyjnego postępowanie uboczne staje się **wtórnym postępowaniem restrukturyzacyjnym**.

Główne postępowanie restrukturyzacyjne

Rozporządzenie nr 2015/848 pozwala na wszczęcie **głównego postępowania restrukturyzacyjnego** w państwie członkowskim, w którym dłużnik posiada główny ośrodek swojej podstawowej działalności. Postępowanie to ma zakres uniwersalny, jego celem jest objęcie całego majątku dłużnika. W celu ochrony różnych interesów niniejsze rozporządzenie pozwala na wszczęcie równoległe z głównym postępowaniem restrukturyzacyjnym wtórnych postępowań restrukturyzacyjnych. Wtórne postępowanie restrukturyzacyjne może zostać wszczęte w państwie członkowskim, w którym dłużnik ma swój oddział. Skutki wtórnego postępowania restrukturyzacyjnego ograniczone są tylko do majątku dłużnika znajdującego się w tym państwie.



Sąd, do którego wpłynął wniosek o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego, ustala z urzędu, czy posiada jurysdykcję zgodnie z art. 3 rozporządzenia 2015/848. W orzeczeniu o wszczęciu postępowania restrukturyzacyjne określa się podstawy jurysdykcji sądu, a w szczególności, czy wynika ona z art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2015/848 czy z art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 2015/848.

Podstawy otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego ↗



**Podstawy otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego
(przesłanki materialne):**

niewypłacalność (art. 6 ust. 1 p.r.);

zagrożenie niewypłacalnością (art. 6 ust. 1 p.r.);

brak pokrzywdzenia wierzycieli jako skutek postępowania restrukturyzacyjnego (art. 8 ust. 1 p.r.);

zdolność do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania i zobowiązań powstałych po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego (art. 8 ust. 2 p.r.);

suma wierzytelności spornych nieprzekraczającą 15% sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem, w przypadku postępowania o zatwierdzenie układu oraz przyspieszonego postępowania układowego (art. 3 ust. 2 pkt 2 p.r. oraz ust. 3 pkt 2 p.r.);

suma wierzytelności spornych przekraczającą 15% sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem w przypadku postępowania układowego (art. 3 ust. 4 pkt 2 p.r.);

wielość wierzycieli (art. 11 ust. 1 i 2 p.u. w zw. z art. 6 ust. 2 p.r.);

legitymacja do złożenia wniosku restrukturyzacyjnego (art. 7 ust. 1 p.r. oraz art. 283 ust. 1 i 2 p.r.).

Podstawy otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego

Przesłani pozytywne otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego - ich wystąpienie jest warunkiem koniecznym do otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego

niewypłacalność (art. 6 ust. 1 p.r.);

zagrożenie niewypłacalnością (art. 6 ust. 1 p.r.);

wielość wierzycieli (art. 11 ust. 1 i 2 p.u. w zw. z art. 6 ust. 2 p.r.);

legitymacje do złożenia wniosku restrukturyzacyjnego (art. 7 ust. 1 p.r. oraz art. 283 ust. 1 i 2 p.r.).

suma wierzytelności spornych nieprzekraczającą 15% sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem (art. 3 ust. 2 pkt 2 p.r. oraz ust. 3 pkt 2 p.r.);

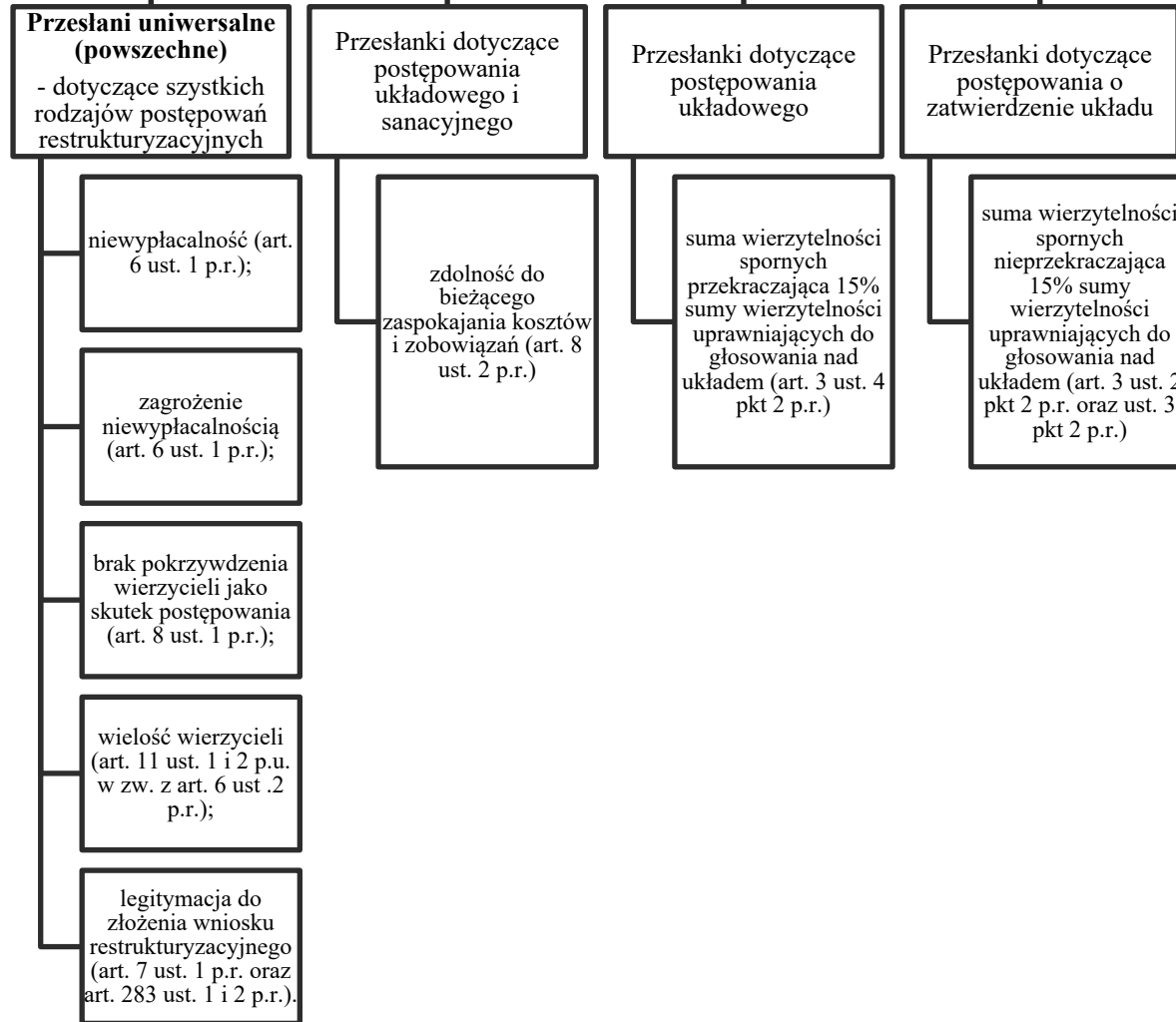
suma wierzytelności spornych przekraczającą 15% sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem (art. 3 ust. 4 pkt 2 p.r.).

Przesłani negatywne otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego - ich wystąpienie skutkuje oddaleniem wniosku restrukturyzacyjnego

pokrzywdzenia wierzycieli jako skutek postępowania (art. 8 ust. 1 p.r.);

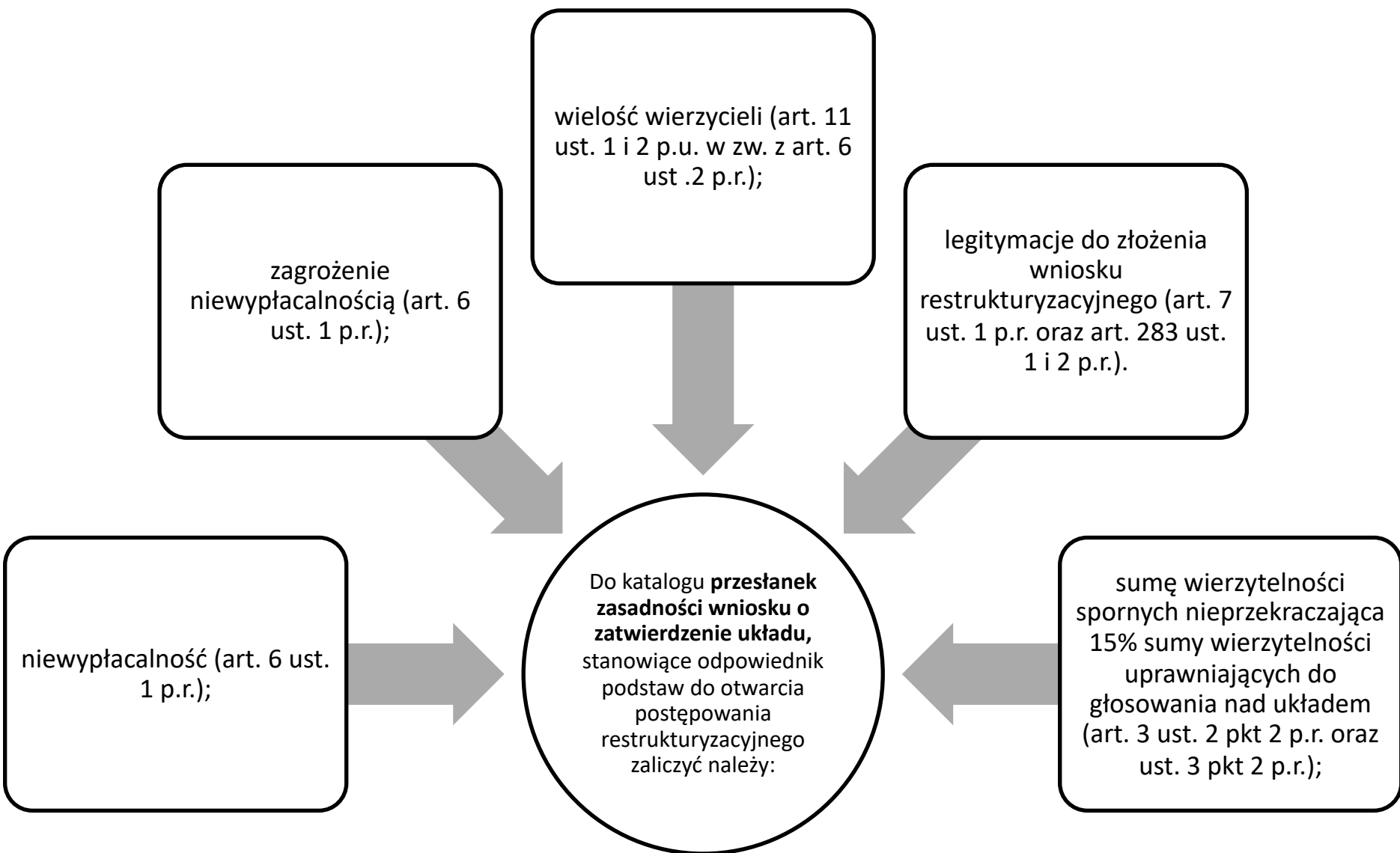
brak zdolności do bieżącego zaspokajania kosztów i zobowiązań (art. 8 ust. 2 p.r.).

Podstawy otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego



Zastosowanie podstaw otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego do postępowania o zatwierdzenie układu

Postępowanie w przedmiocie zatwierdzenia układu, jest najprostszym postępowaniem restrukturyzacyjnym, w ramach którego rola sądu restrukturyzacyjnego został ograniczona w porównaniu do innych postępowań restrukturyzacyjnych. Celem przygotowania propozycji układowych, przeprowadzenia samodzielnego zbierania głosów i złożenia wniosku o zatwierdzenie układu dłużnik zawiera umowę o sprawowanie nadzoru nad przebiegiem postępowania z osobą spełniającą wymogi, o których mowa w art. 24 p.r., która pełni funkcję nadzorcy układu. W ramach postępowania o zatwierdzenie układu nie występuje zatem etap postępowania w przedmiocie otwarcia postępowania, sąd restrukturyzacyjny nie wydaje postanowienia o otwarciu postępowania. Niemniej jednak sąd restrukturyzacyjny rozpoznając wniosek o zatwierdzenie układu dokonuje weryfikacji istnienia podstaw otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, które można określić mianem przesłanek zasadności wniosku o zatwierdzenie układu, gdyż iż brak skutkować będzie oddaleniem wniosku o zatwierdzenie układu.



sąd może odmówić zatwierdzenia układu, jeżeli jego warunki są rażąco krzywdzące dla wierzycieli, którzy głosowali przeciw układowi i zgłosili zastrzeżenia.

sąd odmawia zatwierdzenia układu, jeżeli narusza on prawo, w szczególności, jeżeli przewiduje udzielenie pomocy publicznej niezgodnie z przepisami, albo jeżeli jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany. Domniemywa się, że jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany, jeżeli dłużnik nie wykonuje zobowiązań powstałych po dniu otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.

sąd odmawia zatwierdzenia układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu, jeżeli suma spornych wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem przekracza 15% sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem.

Podstawy zatwierdzenia układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu określone są w art. 165 ust. 1–3 p.r. Podstawy te odnoszą się do wad samego układu oraz do nieakceptowalnych skutków układu. Zgodnie z wskazaną regulacją:

Podstawy otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego na podstawie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (wersja przekształcona)

Postępowanie restrukturyzacyjne prowadzone na podstawie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (wersja przekształcona)

Główne postępowanie restrukturyzacyjne

Jest to postępowanie restrukturyzacyjne wszczęte przed sądem państwa członkowskiego, na którego terytorium znajduje się główny ośrodek podstawowej działalności dłużnika. Sąd ten posiada jurysdykcję wyłączną do wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego

(art. 3 ust. 1 rozporządzenie nr 2015/848)

Rozporządzenie nr 2015/848 nie zawiera szczególnej regulacji dotyczącej podstaw otwarcia postępowania głównego. W tym zakresie całości odsyła ono do norm prawa krajowego

Wtórne postępowanie restrukturyzacyjne

Jest to postępowanie restrukturyzacyjne wszczęte przed sądem państwa członkowskiego, na którego terytorium nie znajduje się główny ośrodek podstawowej działalności dłużnika, ale dłużnik ma na terytorium tego państwa członkowskiego swój oddział.

Skutki tego postępowania są ograniczone do majątku dłużnika znajdującego się na terytorium tego ostatniego państwa członkowskiego

(art. 3 ust. 2 rozporządzenie nr 2015/848)

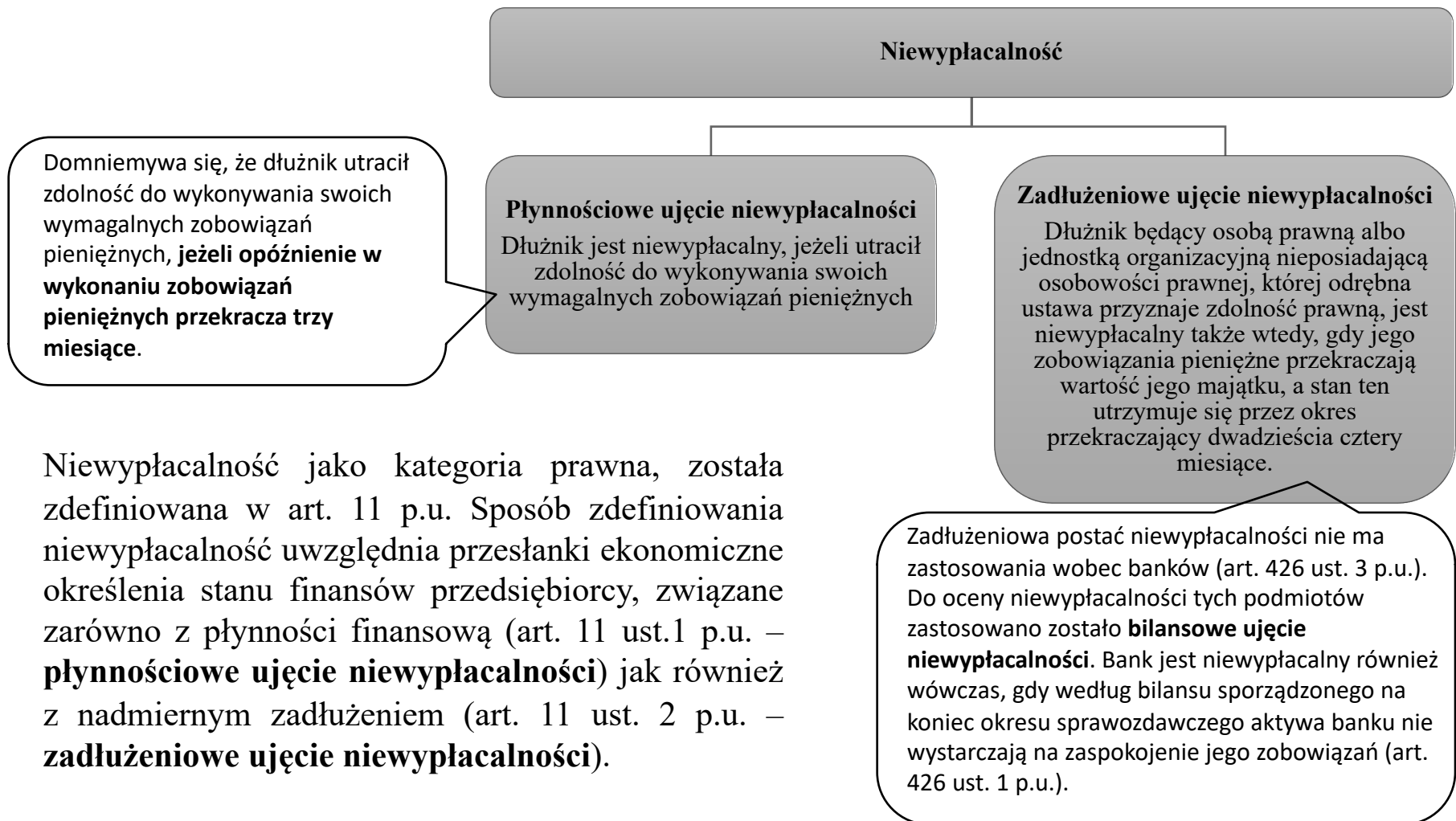
Rozporządzenie 2015/848 zawiera dodatkowe szczególne podstawy otwarcia wtórnego postępowania restrukturyzacyjnego:

uprzednie skuteczne wszczęcie głównego postępowania upadłościowego/restrukturyzacyjnego wymienionego w załączniku A do rozporządzenia w innym państwie członkowskim, z wyjątkiem Danii (art. 34 zd. 1 rozporządzenia nr 2015/848);

uznanie tego postępowania w państwie, w którym ma być wszczęte postępowanie wtórne (art. 34 zd. 1 rozporządzenia nr 2015/848);

legitymacja do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania wtórnego (art. 37 rozporządzenia nr 2015/848).

Niewypłacalność jako pojęcie prawne



Upadłości ekonomiczna

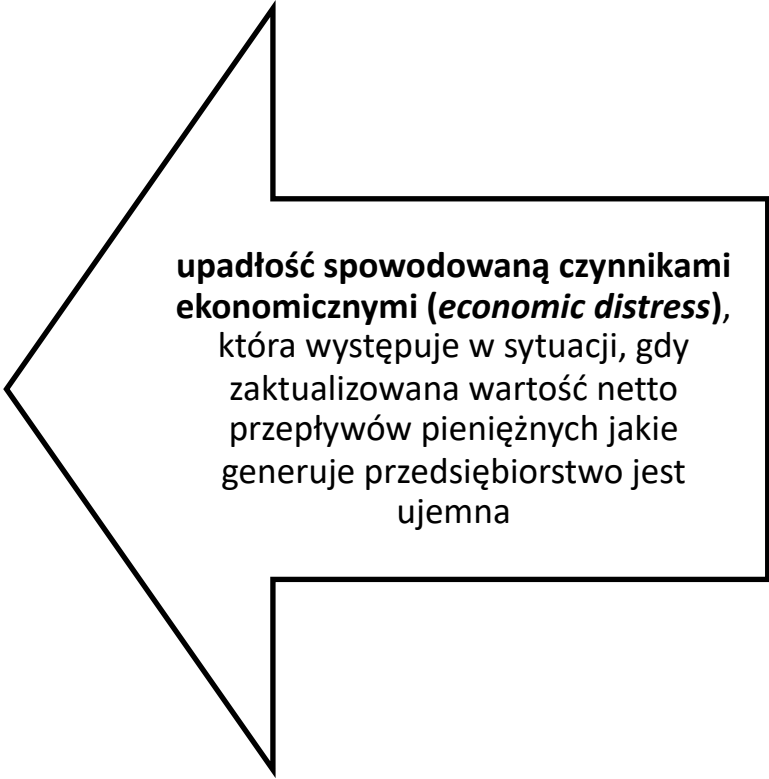

Upadłość ekonomiczną charakteryzować można przez pryzmat wielu czynników i mierników, takich jak brak płynności, deficytowość, przestarzała infrastruktura, brak zdolności do konkutowania, wskaźnik zaktualizowanej wartości netto (NPV), stopa zwrotu z aktywów (ROA).



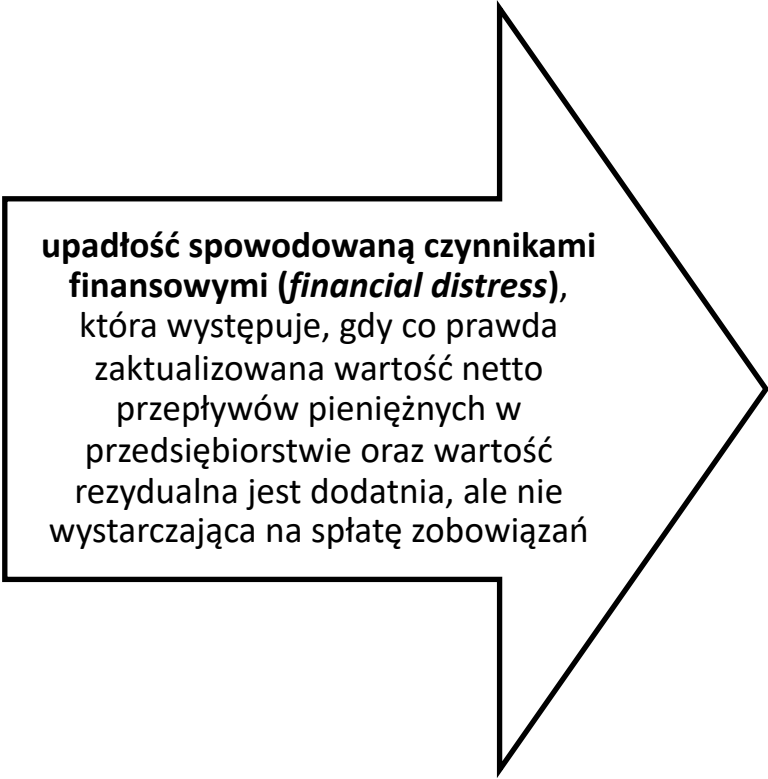
Dlatego niezwykle trudno jest określić granicę pomiędzy ostatnią fazą kryzysu w przedsiębiorstwie, a bankructwem.



Bankructwo (upadłość ekonomiczną) można zdefiniować między innymi odwołując się do miernika zaktualizowanej wartości netto (NPV). Metoda NPV stanowi metodę dynamiczną, która oparta jest na analizie zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wskaźnik NPV stanowi bowiem różnicę pomiędzy nakładami początkowymi (kosztami), a zdyskontowanymi przepływami pieniężnymi otrzymanymi z tytułu tych nakładów.



upadłość spowodowaną czynnikami ekonomicznymi (*economic distress*), która występuje w sytuacji, gdy zaktualizowana wartość netto przepływów pieniężnych jakie generuje przedsiębiorstwo jest ujemna



upadłość spowodowaną czynnikami finansowymi (*financial distress*), która występuje, gdy co prawda zaktualizowana wartość netto przepływów pieniężnych w przedsiębiorstwie oraz wartość rezydualna jest dodatnia, ale nie wystarczająca na spłatę zobowiązań

W tym przypadku wartość wolnych przepływów pieniężnych oraz wartość resztowa (rezydualna) po zdyskontowaniu jest niższa niż obecna wartość rynkowa aktywów przedsiębiorstwa, przez co zdolności operacyjnej przedsiębiorstwa jest znacznie ograniczona (zob. B. Prusak, *Ekonomiczna analiza upadłości przedsiębiorstw. Ujęcie Międzynarodowe*, Warszawa 2011, s. 22). Niewypłacalność jest zatem spowodowana przedłużającą się nierentowność spółki, a wskaźnik rentowność aktywów (ROA) znajdują się na niskim poziomie. W przypadku tego rodzaju niewypłacalności można bez problemu określić tzw. materialną datę niewypłacalności, za pomocą wskaźników NPV i ROA, a zatem możliwe jest rozróżnienie fazy zagrożenia niewypłacalności od fazy niewypłacalności w przebiegu kryzysu w przedsiębiorstwie.

W tym modelu bazuje się na wielościach prognozowanych, które są trudne do oszacowania oraz obarczone pewnym ryzykiem. Nie wiadomo również w jakim okresie należy badać przepływy pieniężne w przedsiębiorstwie. W przypadku niewypłacalności, spowodowanej zdarzeniem nagłym i losowym, np. gwałtowną dekonjunkcją, pożarem magazynu, upadłością kluczowego kontrahenta, nie możliwe jest określenie fazy zagrożenia niewypłacalnością. W takim przypadku trudno bowiem określić tzw. materialną datę niewypłacalności

*S. Nahotko wyróżnia dwa ujęcia upadłości ekonomicznej, dynamiczne oraz statyczne (zob. S. Nahotko, *Zarządzanie przedsiębiorstwem w warunkach zagrożenia upadłością: podejście finansowe*, Bydgoszcz 2003, s. 43).*

upadłość w ujęciu statycznym

Ujęcie statyczne w przypadku tego autora pokrywa się z definicją niewypłacalności zawartą w prawie upadłościowym

upadłość w ujęciu dynamicznym

Ujęcie dynamiczne z kolei odwołuje się do pogorszenia się wskaźników finansowych przedsiębiorstwa. Brak jest tutaj jednak wskazania konkretnych wartości wskaźników, po których przekroczeniu występuje upadłość, samo pogorszenie wskaźników może oznaczać jedynie kryzys, a nie musi świadczyć o tym, że przedsiębiorstwo jest w stanie upadłości ekonomicznej. Upadłość ekonomiczną należy analizować przez pryzmat obecnej kondycji finansowej przedsiębiorstwa. *M. Matuszek* definiuje ją jako stan, którego wystąpienie powoduje niemożliwość samodzielnego kontynuowania działalności w taki sposób, żeby została przywrócona zdolność do konkurencyjności na rynku, rentowność oraz płynność i wypłacalność bez pomocy podmiotów trzecich, którą może być umorzenie części zobowiązań, odroczenie terminu płatności, restrukturyzacji zobowiązań, pomoc państwowa, dokapitalizowanie przedsiębiorstwa przez obecnych udziałowców lub wspólników (zob. *M. Matuszek, Upadki polskich przedsiębiorców w latach 1990-2000. Wybrane problemy i wyniki badań prowadzonych w sądach gospodarczych*, [w:] B. Godziszewski, M. Haffer, M.J. Stankiewicz (red.), *Przedsiębiorstwo na przełomie wieków*, Toruń 2001, s. 137 i n.).

Zagrożenie niewypłacalnością

art. 6 ust. 3 p.r.

Ważne! Przez dłużnika zagrożonego niewypłacalnością należy rozumieć dłużnika, którego sytuacja ekonomiczna wskazuje, że w niedługim czasie może stać się niewypłacalny

Do oceny sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstwa stosuje się analizę wskaźnikową

Pogarszanie się wskaźników ekonomicznych

Stan wypłacalności

Stan zagrożenia niewypłacalności

Stan niewypłacalności

Stan zagrożenia niewypłacalnością występuje wtedy, gdy niewypłacalności jeszcze nie ma, jednakże stan faktyczny, uzasadnia wniosek, że niewypłacalność w niedługim czasie się pojawi. Stan zagrożenia niewypłacalnością to stan poprzedzający stan niewypłacalności. Wystąpienie staniu zagrożenia niewypłacalnością warunkuje, iż w przypadku nie podjęcia czynności zaradczych, czynności naprawczych, w niedługim czasie dany podmiot stanie się niewypłacalnym.

**wskaźniki działalności
gospodarczej**

uwzględniające dynamikę
produkcji, strukturę
asortymentową, projekty
innowacyjne, udział w
rynku, itd.;

**wskaźniki wykorzystania
zasobów**, opisujące

poziom wykorzystania
zdolności produkcyjnych,
pracowników,
posiadanego kapitału, itd.;


wskaźniki finansowe,
odnoszące się do takich
parametrów finansowych
jak wynik finansowe,
rentowność, płynność i
zadłużenie;

W ramach tej analizy
wskaźnikowej wyróżnia się cztery
grupy wskaźników, które dotyczą:

- a. analizy płynności,
- b. analizy zadłużenia,
- c. analiza aktywności,
- d. analizy rentowności.

**Wskaźniki oceny
sytuacji**

ekonomicznej
mogą zostać z
katalogowane w
trzech grupach:



Stan zagrożenia niewypłacalnością musi istnieć w momencie wydania przez sąd restrukturyzacyjny postanowienia o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego, postępowania układowego oraz postępowania sanacyjnego. Natomiast w przypadku postępowania o zatwierdzenie układu stan zagrożenia niewypłacalnością musi istnieć już w dniu układowym. Zgodnie z art. 211 ust. 1 i 2 p.r. dzień układowy jest ustalany przez dłużnika i przypada nie wcześniej niż 3 miesiące i nie później niż dzień przed dniem złożenia wniosku o zatwierdzenie układu.

Zagrożenie niewypłacalnością w ujęciu płynnościowym

Niewypłacalność w ujęciu płynnościowym, zgodnie z art. 11 ust. 1 p.u. polega na utracie przez dłużnika zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych.



Stan zagrożenia niewypłacalnością w ujęciu płynnościowym oznaczać zatem będzie, iż **mimo bieżącego regulowania wymagalnych zobowiązań przed dłużnika, ocena jego sytuacji finansowej prowadzi do wniosku, że w niedługim czasie utraci zdolność do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań.** W takim przypadku analiza finansowa przedsiębiorstw dłużnika wskazuje, iż w niedługim czasie utraci płynność finansowa.



Zagrożenie niewypłacalnością ma **charakter dynamiczny**, dlatego ustalenie tego stanu wymaga analizy zmiany wskaźników finansowych w przedziale czasu. **Tylko porównanie wskaźników za okres kilku lat daje prawidłowy obraz o kondycji finansowej przedsiębiorstwa, pozwala tym samym wykluczyć przejściowe i cykliczne pogorszenie kondycji finansowej (np. w przypadku działalności sezonowej).** Ocena przyszłej sytuacji finansowej na podstawie sytuacji historycznej i obecnej wymaga oceny tendencji i wektorów zmiany wskaźników ekonomicznych.

Zagrożenie niewypłacalnością w ujęciu płynnościowym

Wskaźniki najczęściej stosowane do ceny kondycji finansowej przedsiębiorstwa, to wskaźniki bazujące na bilansie oraz rachunku zysku i strat. Zaliczyć można do nich:

- a. wskaźnik bieżącej płynności (ang. current ratio)

$$\text{wskaźnik bieżącej płynności} = \frac{\text{aktywa obrotowe}}{\text{zobowiązania bieżące}}$$

- b. wskaźnik szybki płynności (ang. quick ratio)

$$\text{wskaźnik} \\ \text{płynności szybkiej} = \frac{\text{aktywa obrotowe} - \text{zapasy} - \text{krótkoterm.} \\ \text{rozliczenia międzyokresowe}}{\text{zobowiązania bieżące}}$$

- c. wskaźnik rentowności sprzedaży (ang. Return on Sales, ROS)

$$\text{rentowność sprzedaży} \\ \text{netto} = \frac{\text{zysk netto}}{\text{sprzedaż netto}} \times 100\%$$

- d. wskaźnik rentowność aktywów (ang. Return on Assets, ROA)

$$\text{ROA} = \frac{\text{zysk netto}}{\text{aktywa ogółem}} \times 100\%$$

- e. stopa zwrotu z kapitału własnego (ang. Return on Equity, ROE)

$$\text{ROE} = \frac{\text{zysk netto}}{\text{kapitały własne}} \times 100\%$$

Zagrożenie niewypłacalnością w ujęciu zadłużeniowym

Niewypłacalność w ujęciu zadłużeniowym, zgodnie z art. 11 ust. 2 p.u. wystąpi, gdy zobowiązania pieniężne dłużnika będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, przekraczają wartość jego majątku, a stan ten utrzymuje się przez okres przekraczający dwadzieścia cztery miesiące.



Stan zagrożenia niewypłacalnością w ujęciu zadłużeniowym dotyczy wyłącznie osób prawnych oraz osób ustawowych, co wynika z wykładni systemowej art. 6 ust. 2 i 3 p.r. oraz art. 11 ust. 2 p.u. **Samo przekroczenie przez zobowiązania pieniężne dłużnika wartości jego majątku nie oznacza wystąpienia stanu zagrożenia niewypłacalnością.**



Dla wystąpienia stanu zagrożenia niewypłacalnością w ujęciu zadłużeniowym **konieczne jest, aby struktura finansów przedsiębiorstwa i tendencja jest zmiany wskazywała, iż stan nadmiernego zadłużenia przekroczy dwadzieścia cztery miesiące w niedługim czasie.**

Zagrożenie niewypłacalnością w ujęciu zadłużeniowym

Dla oceny możliwości wystąpienia stanu zagrożenia niewypłacalnością w ujęciu zadłużeniowym pomoce są następujące wskaźniki:

a. wskaźnik ogólnego zadłużenia;

$$\text{wskaźnik ogólnego zadłużenia} = \frac{\text{zobowiązania ogółem}}{\text{aktywa ogółem}} \times 100\%$$

b. wskaźnik zadłużenia kapitału własnego;

$$\text{wskaźnik zadłużenia kapitału własnego} = \frac{\text{zobowiązania ogółem}}{\text{kapitał własny}}$$

c. wskaźnik zadłużenia długoterminowego (wskaźnik długu);

$$\text{Wskaźnik zadłużenia długoterminowego} = \frac{\text{zobowiązania długoterminowe}}{\text{kapitał własny}}$$

Wielość wierzycieli

Ważne! Jeżeli dłużnik posiada tylko jednego wierzyciela sąd oddali wniosek o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego lub wniosek o zatwierdzenie układu.

Postępowanie restrukturyzacyjne ma charakter postępowania grupowego.

Zob. art. 1 pkt. 1 p.r.; art. 3 ust. 1 p.r.;
art. 11 ust. 1 p.u. w zw. z art. 6 ust. 2 p.r.;
art. 8 ust.1 p.r.

Zdolność dłużnika do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania i zobowiązań powstałych po jego otwarciu

Ważne! Sąd odmawia otwarcia postępowania układowego lub sanacyjnego również, jeżeli nie została uprawdopodobniona zdolność dłużnika do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania i zobowiązań powstałych po jego otwarciu.

Sąd umarza postępowanie układowe albo postępowanie sanacyjne, jeżeli dłużnik utracił zdolność do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania i zobowiązań powstałych po jego otwarciu oraz zobowiązań, które nie mogą zostać objęte układem. Domniemywa się przy tym, że dłużnik utracił zdolność do zaspokajania zobowiązań, jeżeli opóźnienie w ich wykonywaniu przekracza 30 dni.

Omawiana podstawa dotyczy jedynie postępowania układowego oraz postępowania sanacyjnego.

art. 8 ust. 2 p.r.

Regulacja ta stanowi wraz **zasady zabezpieczenia słusznych praw wierzycieli w ramach postępowania restrukturyzacyjnego**, wyrażonej w art. 3 ust. 1 *in fine* p.r.



art. 326 ust. 2 p.r.

Zdolność dłużnika do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania restrukturyzacyjnego i zobowiązań powstałych po jego otwarciu jako jedna z podstaw otwarcia postępowania układowego i sanacyjnego ma na celu zabezpieczenie interesów wierzycieli, których wierzytelności powstały później i nie zostały objęte układem.

W przypadku przyspieszonego postępowania układowego zrezygnowano z konieczności spełnienia omawianej podstawy, zastępując ją dodatkowym wymogiem formalnym. Pozwala to przyspieszyć rozpoznawanie wniosku w przedmiocie otwarcia przyspieszonego postępowania układowego, co zgodnie z art. 232 ust. 2 p.r. powinno nastąpić w terminie tygodnia.



Sąd rozpoznaje wniosek o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego na posiedzeniu niejawnym wyłącznie na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku, dlatego zgodnie z art. 230 pr. dłużnik uiszcza zaliczkę na wydatki przyspieszonego postępowania układowego w wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego i wraz z wnioskiem przedstawia dowód jej uiszczenia.




W przypadku nieuiszczenia zaliczki przewodniczący wzywa do uiszczenia zaliczki w terminie tygodnia pod rygorem zwrotu wniosku. Ponadto, sąd może żądać zaliczki na wydatki przyspieszonego postępowania układowego w kwocie przewyższającej sumę określoną w art. 230 p.r. pod rygorem umorzenia postępowania. Żądanie dodatkowej zaliczki nie wstrzymuje biegu postępowania.

Należy jednak pamiętać, iż zgodnie z art. 165 ust. 1 p.r. sąd odmawia zatwierdzenia układu również w ramach przyspieszonego postępowania układowego, jeżeli jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany. **Domniemywa się, że jest oczywiste, że układ nie będzie wykonany, jeżeli dłużnik nie wykonuje zobowiązań powstałych po dniu otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.**



Zatem zdolności do zaspokajania zobowiązań powstałych po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego w przypadku przyspieszonego postępowania restrukturyzacyjnego badana jest dopiero na etapie zatwierdzenia układu. Stanowi więc ona *de facto* podstawę zatwierdzenia układu. Oznacza to więc, że dłużnik powinien wykonywać swoje bieżące zobowiązania, nawet jeśli uprawdopodobnienie zdolności do ich wykonywania nie stanowi podstawy otwarcia przyspieszonego postępowania układowego.



Omawiana podstawa nie występuje równie w postępowaniu o zatwierdzenia układu (oraz w uproszczonym postępowaniu restrukturyzacyjnym). W tym przypadku, również zastosowanie znajduje art. 165 ust. 1 p.r., oznacza to, że zdolności do zaspokajania zobowiązań powstałych po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego stanowi *de facto* podstawę zatwierdzenia układu. Jednocześnie wrócić należy uwagę, w tym postępowaniu nie dochodzi do formalnego otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, a etap postępowania sądowego jest bardzo skrócony i ma na celu jedynie zatwierdzenie zawartego poza sądem układu. Zatem postępowanie, to nie generuje znacznych kosztów mogących powodować uszczuplenia masy układowej oraz ewentualnej masy upadłości.

Legitymacja do złożenia wniosku restrukturyzacyjnego

Zgodnie z art. 7 ust. 1 p.r. legitymację do złożenia wniosku restrukturyzacyjnego niezależnie od rodzaju postępowania restrukturyzacyjnego posiada dłużnik.



Wyjątkowo w **postępowaniu sanacyjnym** uprawnienie to przyznano również wierzycielom osobistym dłużnika będącego osobą prawną oraz kuratorowi osoby prawnej ustanowionemu na podstawie art. 26 ust. 1 u.k.r.s. (art. 283 ust. 1-2 p.r.).
Jednakże uprawnienie do złożenia wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego dłużnika będącego osobą prawną przez wierzyciel osobistego dotyczy jedynie przypadku, w którym dłużnik jest niewypłacalny.



Wniosek o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego zgłoszony przez osobę nieuprawnioną podlega oddaleniu.

Brak pokrzywdzenia wierzycieli

Celem postępowania restrukturyzacyjnego jest uniknięcie ogłoszenia upadłości dłużnika przez umożliwienie mu restrukturyzacji w drodze zawarcia układu z wierzycielami, a w przypadku postępowania sanacyjnego - również przez przeprowadzenie działań sanacyjnych, **przy zabezpieczeniu słusznych praw wierzycieli.**




Dlatego zgodnie z art. 8 ust. 1 p.r. **sąd odmawia otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, jeżeli skutkiem tego postępowania byłoby pokrzywdzenie wierzycieli.**



Uzupełnieniem omawianej podstawy otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego jest regulacja zawarta art. 325 ust. 1 pkt 1 p.r. zgodnie z którą sąd umarza postępowanie restrukturyzacyjne, jeżeli prowadzenie postępowania zmierzałoby do pokrzywdzenia wierzycieli.

Ważne! Wyższy poziom zaspokojenia wierzycieli w ramach ewentualnego postępowania upadłościowego lub egzekucji sądowej nie jest równoznaczny z wystąpieniem pokrzywdzenia wierzycieli jako skutku postępowania restrukturyzacyjnego.



Powiązanie pokrzywdzenia wierzycieli z stopnie zaspokojenia w wyniku wykonania układu jest niedoduszane z uwagi na fakt, iż to wierzyciele decydują o przyjęciu układu w ramach czynności dyspozycji materialnej, a od treści przyjętego układu zależy przecież poziom zaspokojenia wierzycieli.



Zgodzić należy się ze stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Okręgowy w Gliwicach, że „nie ma podstaw do odmowy otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, jeżeli sąd uznaje, że proponowany układ jest dla wierzycieli krzywdzący, bowiem o ostatecznym kształcie układu decydują sami wierzyciele oddając głos za lub przeciw w trakcie zgromadzenia wierzycieli” (zob. postanowienie SO w Gliwicach z dnia 11.07.2017 r., X Gz 135/17, niepubl.).



Ponadto, w chwili wydania postanowienia w przedmiocie otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego propozycje układowe dołączone do wniosku restrukturyzacyjnego nie są ostateczne (zob. art. 117 ust. 1 p.r., art. 155 ust. 1 p.r. oraz art. 284 p.r.), a zatem nie ma możliwości ustalenia przewidywanego poziomu zaspokojenia wierzycieli.

Pokrzywdzenie wierzycieli jako skutek postępowania restrukturyzacyjnego wystąpi, między innymi, gdy

niemożliwe jest osiągnięcie celu postępowania restrukturyzacyjnego, a jego prowadzenia jedynie opóźni zaspokojenie wierzycieli. Wskazać należy, że "każde postępowanie restrukturyzacyjne z istoty rzeczy zakłada pogorszenie, przynajmniej czasowe, sytuacji wierzycieli. Takie ograniczenie praw wierzycieli jest uzasadnione tylko w perspektywie wartości jaką z punktu widzenia społecznego i gospodarczego ma osiągnięcie głównego celu postępowania restrukturyzacyjnego jakim jest uniknięcie ogłoszenia upadłości dłużnika. Oczywiście jest przy tym, że uniknięcie ogłoszenia upadłości dłużnika nie jest celem samym w sobie, w istocie chodzi bowiem o zapobieżenie wyeliminowania przedsiębiorcy z rynku" (zob. postanowienie SO w Krakowie z dnia 2.10.2017 r., XII Gz 632/17, niepubl.) Jak trafnie wskazał Sąd Okręgowy w Gliwicach „**interes wierzycieli stanowi wartość podrzędną względem celu postępowania restrukturyzacyjnego w takim sensie, że skuteczne prowadzenie postępowania umożliwi dłużnikowi przywrócenie mu pozycji na rynku i efektywne uczestnictwo w obrocie gospodarczym, a jeżeli dłużnik odnajdzie się na rynku to wierzyciele będą z tego czerpać określone korzyści**" (zob. postanowienie SO w Gliwicach z dnia 11.07.2017 r., X Gz 135/17, niepubl.). Oznacza, to iż **opóźnienie zaspokojenia wierzycieli, nie może być uznane za pokrzywdzenie wierzycieli, o ile umożliwi osiągnięcie celu postępowania.**

wskutek wszczęcia i prowadzenia postępowania restrukturyzacyjnego zmniejszeniu ulegnie wartość majątku dłużnika lub pogorszy się jego sytuacja ekonomiczna w taki sposób, że szanse zaspokojenia wierzycieli będą niższe niż przed otwarciem postępowania.

Odpowiedni poziom sumy wierzytelności spornych

Stosunek sumy wierzytelności spornych uprawniających do głosowania nad układem do sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem

nie przekracza 15%

przekracza 15%

postępowania o zatwierdzenie układu (odpowiednio uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego)

przyspieszonego postępowania układowego

postępowania układowego

postępowania sanacyjnego

Możliwość wszczęcia i prowadzenia

Pojęcie „wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem”

Zgodnie z art. 113 ust. 2 p.r. uprawnieni do głosowania nad układem są wyłącznie wierzyciele określani w art. 107 ust. 1 i 3 p.r., którzy są objęci układem

Układ obejmuje

wierzytelności zależne od warunku, jeżeli warunek ziścił się w czasie wykonywania układu.

odsetki za okres od dnia otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego;

wierzytelności osobiste powstałe przed dniem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej;

Układ nie obejmuje

Układ nie obejmuje wierzytelności ze stosunku pracy oraz wierzytelności zabezpieczonej na mieniu dłużnika hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską, w części znajdującej pokrycie w wartości przedmiotu zabezpieczenia, chyba że wierzyciel wyraził zgodę na objęcie jej układem.

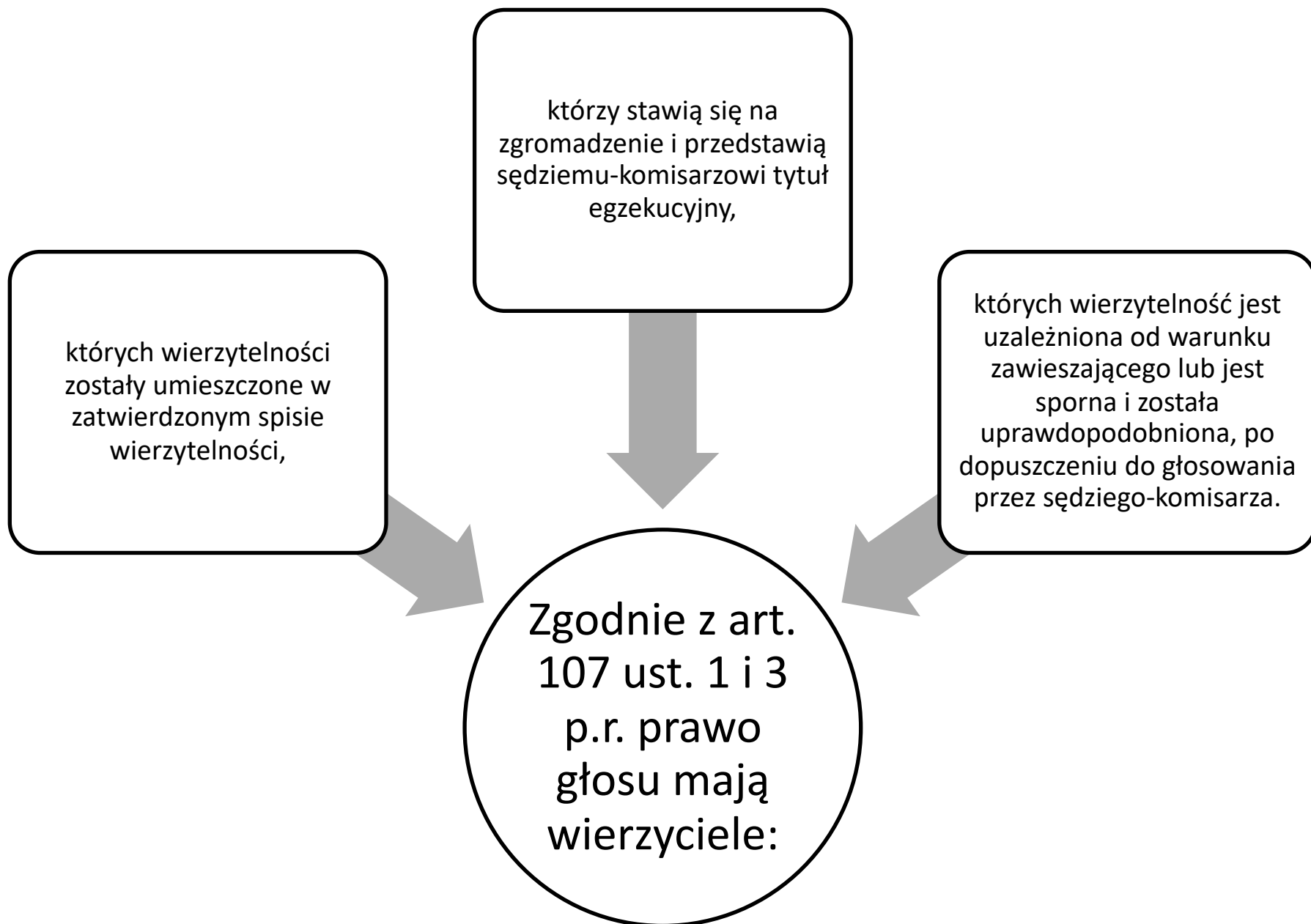
wierzytelności alimentacyjnych oraz rent z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci oraz z tytułu zamiany uprawnień objętych treścią prawa dożywocia na dożywotnią rentę

roszczeń o wydanie mienia i zaniechanie naruszania praw;

wierzytelności, za które dłużnik odpowiada w związku z nabyciem spadku po dniu otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, po wejściu spadku do masy układowej lub sanacyjnej;

wierzytelności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w części finansowanej przez ubezpieczonego, których płatnikiem jest dłużnik

Pojęcie „wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem”



Wierzytelności bezsporne

Wierzytelności bezsporne *sensu stricto*

Wierzytelności które zostały wskazany przez dłużnika w spisie wierzycieli załączonym do wniosku restrukturyzacyjnego lub które zostały stwierdzone tytułem egzekucyjnym lub które zostały umieszczone w spisie wierzytelności (art. 65 ust. 4 p.r.);

Wierzytelności bezsporne *sensu largo*

Wierzytelności, które są traktowane jak bezsporne wskutek dopuszczenia do udziału w głosowaniu przez sędziogomisarza stosownie do art. 107 ust. 3 p.r.

Dopuszczenie wierzyciela posiadającego wierzytelność sporną do głosowania nad układem przez sędziogomisarza nie zwiększa sumy wierzytelności bezspornych, rozumianych jako wierzytelności ujęte w spisie wierzytelności, natomiast zmniejsza sumę wierzytelności spornych uprawniających do głosowania nad układem w ujęciu przepisu art. 3 ust. 3 pkt 2 p.r. Dlatego wierzytelności takie należy kwalifikować jako wierzytelności bezsporne *sensu largo*

Pojęcie „wierzytelności spornych uprawniających do głosowania nad układem”

Zgodnie z art. 65 ust. 5 p.r. przez wierzytelność sporną należy rozumieć wierzytelność inną niż wskazana w art. 65 ust. 4 p.r. (tj. inną niż wierzytelność która została wskazana przez dłużnika w spisie wierzycieli załączonym do wniosku restrukturyzacyjnego lub która została stwierdzona tytułem egzekucyjnym lub która zostały umieszczone w spisie wierzytelności), która została skonkretyzowana co do zakresu świadczenia dłużnika i podstawy faktycznej, w szczególności wierzytelność, co do której dłużnik został wezwany do spełnienia świadczenia, zawieszano dłużnika do próby ugodowej, wytoczono powództwo przeciwko dłużnikowi albo podniesiono zarzut potrącenia w sprawie wszczętej przez dłużnika, albo co do której toczy się postępowanie przed sądem polubownym oraz wierzytelność, o której mowa w art. 90 ust. 2 p.r.



Przez „wierzytelności sporne uprawniając do głosowania nad układem” rozumieć należy takie wierzytelności, które przy założeniu ich bezsporności uprawniałyby do głosowania (P. Filipiak, Komentarz do art. 3 [w:] A. Hrycaj, P. Filipiak (red.), *Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz*, LEX/el. 2020, uwaga 7).

Uzasadnienie ograniczenia poziomu sumy wierzytelności spornych w postępowaniu o zatwierdzenie układu oraz w przyspieszonym postępowaniu układowym



Wyznaczenia granicznego poziomu sumy wierzytelności spornych w wysokości 15% wynika z konieczności zapewnienia, aby w każdej sytuacji decyzję co do zawarcia układu mogła podjąć większość wierzycieli. W sytuacji, gdy do zawarcia układu konieczne jest uzyskanie akceptacji wierzycieli posiadających co najmniej $\frac{2}{3}$ sumy wierzytelności przysługujących głosującym wierzycielom (art. 119 ust. 1 p.r.), to nawet pominięcie głosów wszystkich wierzycieli posiadających wierzytelności sporne głosujących za układem (co maksymalnie może wynieść 15%) powoduje, że decyzja została podjęta przez wierzycieli posiadających co najmniej ponad 51% sumy wierzytelności przysługujących głosującym wierzycielom.


Ocena poziomu sumy wierzytelności spornych w przyspieszonym postępowaniu układowym

Zgodnie z art. 232 ust. 1-2 p.r. sąd rozpoznaje wniosek o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego na posiedzeniu niejawnym wyłącznie na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku w terminie tygodnia od dnia jego złożenia.

Sąd restrukturyzacyjny, z uwagi na ograniczenie czasowe w rozpoznaniu wniosku restrukturyzacyjnego oraz ograniczenia dowodowe, ustalenia w zakresie poziomu wierzytelności spornych w ogólnej sumie wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem dokona na podstawie twierdzeń dłużnika – wnioskodawcy, nie prowadząc drobiazgowego postępowania dowodowego w tym zakresie.

Dlatego ustawodawca przewidział możliwość umorzenia przyspieszonego postępowania układowego w przypadku stwierdzenia, że suma wierzytelności spornych uprawniających do głosowania nad układem przekracza 15% sumy wierzytelności uprawniających do głosowania nad układem (zob. art. 326 ust. 1 p.r.).

Natomiast jeżeli mimo nadmiaru wierzytelności spornych przyjęto układowy, to sąd zgodnie z art. 165 ust. 3 p.r. odmawia zatwierdzenia takiego układowy. Jeżeli jednak w przyspieszonym postępowaniu układowym nadmiar wierzytelności spornych, ujawni się po przyjęciu układowy, sąd może zatwierdzić układowy o ile zostanie wykazane, że dłużnik nie wiedział o istnieniu wierzytelności spornych, a ich zaspokojenie w wyniku wykonania układowy nie będzie mniejsze niż w przypadku ogłoszenia upadłości dłużnika (art. 165 ust. 4 p.r.).



**Ocena poziomu sumy
wierzycelności spornych w
postępowaniu o zatwierdzenie
układu**



Weryfikacja omawianej podstawy następuje zatem w ramach wydania orzeczenia o zatwierdzeniu układu, a jej nie spełnienie skutkować będzie odmową zatwierdzenia układu (oddaleniem wniosku o zatwierdzenie układu). Zgodnie z art. 165 ust. 3 p.r. sąd odmawia zatwierdzenia układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu, jeżeli suma spornych wierzycelności uprawniających do głosowania nad układem przekracza 15% sumy wierzycelności uprawniających do głosowania nad układem.



Jeżeli przed złożeniem wniosku o zatwierdzenie układu okaże się, że suma spornych wierzycelności przekracza ustawowy próg 15%, to zgodnie z art. 218 ust. 1 p.r. nadzorca układu informuje dłużnika na piśmie o niemożności zawarcia układu w przyjętym trybie.



W takim wypadku dłużnik może albo zakończyć procedurę samodzielnego zbierania głosów nad układem i wystąpić z wnioskiem o otwarcie postępowania układowego albo sanacyjnego, z możliwością zachowania ważności głosów na warunkach określonych w art. 218 ust. 2 p.r., albo doprowadzić do zmniejszenia stosunku wierzycelności spornych do sumy wierzycelności uprawniających do głosowania nad układem zawierając stosowne ugody z wierzycielami. Należy jednak pamiętać, iż w niektórych przypadkach działanie takie może zostać uznane za działanie zmierzające do pokrzywdzenia wierzycieli.



Wniosek restrukturyzacyjny



Zgodnie z art. 7 ust. 1 p.r. o ile ustawa nie stanowi inaczej, **postępowanie restrukturyzacyjne wszczyna się na wniosek restrukturyzacyjny złożony przez dłużnika**. Zgodnie z art. 7 ust. 2 p.r. przez wniosek restrukturyzacyjny należy rozumieć wniosek o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego oraz wniosek o zatwierdzenie układu przyjętego w postępowaniu o zatwierdzenie układu.

Wnioskiem restrukturyzacyjnym jest również uproszczony wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego złożony w trybie określonym w art. 328 ust. 1 p.r. Uproszczony charakter tego wniosku nie zmienia faktu, że *de facto* jest to wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego, a zatem mieści się w katalogu z art. 7 ust. 2 p.r.

Przedmiot wniosku restrukturyzacyjnego

Wniosek restrukturyzacyjny stanowi pismo procesowe, którego przedmiotem jest **żądanie otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego lub zatwierdzenia układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu** (zob. art. 328 ust. 2 p.r.).



Jest to kwalifikowane pismo procesowe, stanowiące odpowiednik pozwu w postępowaniu cywilnym. Tak jak pozew jest to pierwsze pismo procesowe w danej sprawie, które inicjuje wszczęcie postępowania. Przyjąć można zatem, iż żądanie otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego lub zatwierdzenia układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu stanowi odpowiednik powództwa.



wniosek restrukturyzacyjny zawiera skierowane do sądu **żądania udzielenia ochrony prawnej (odpowiednik powództwa) w zakresie roszczenia procesowego rozumianego jako twierdzenie, że wskutek zaistnienia określonych ustawowo podstaw dłużnikowi przysługuje prawo prowadzenia postępowania restrukturyzacyjnego lub zatwierdzenia układu zawartego w postępowaniu o zatwierdzenie układu** (zob. A. Hrycaj [w:], A. Hrycaj, A. Jakubecki, A. Witosz (red.), *System Prawa Handlowego, Tom 6. Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe*, Warszawa 2020, s. 100).

Ważne! Roszczenie restrukturyzacyjne stanowi roszczenie formalne (procesowe), iż możliwe jest otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego lub zatwierdzenie układu, z uwagi na spełnienie wszystkich podstaw określonych dla danego postępowania restrukturyzacyjnego, a tym samym, że dłużnikowi przysługuje prawo ochrony przed wierzycielami i przymusowym dochodzeniem przez nich swoich roszczeń, poprzez zastosowanie instrumentów prawnych przewidzianych w Prawie restrukturyzacyjnym.

Przedmiotem wniosku restrukturyzacyjnego jest skierowane do sądu restrukturyzacyjnego żądanie udzielenia ochrony roszczeniu restrukturyzacyjnemu


Podmioty legitymowane do złożenia wniosku restrukturyzacyjnego

Zgodnie z art. 7 ust. 1 p.r. o ile ustawa nie stanowi inaczej, **postępowanie restrukturyzacyjne wszczyna się na wniosek restrukturyzacyjny złożony przez dłużnika.**

Niedopuszczalne jest wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego z urzędu lub na wniosek prokuratora, poprzez odpowiednie stosowanie art. 7 k.p.c.

Wyjątkowa, zgodnie z art. art. 283 ust. 2 **wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego w stosunku do niewypłacalnej osoby prawnej może zgłosić również jej wierzyciel osobisty.** Ponadto wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego w stosunku do osoby prawnej wpisanej do Krajowego Rejestru Sądowego może zgłosić również kurator ustanowiony na podstawie art. 42 § 1 k.c.

Wniosek o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego zgłoszony przez osobę nieuprawnioną podlega oddaleniu, **niedopuszczalnej jest w takiej sytuacji stosowanie odpowiednio regulacji art. 196 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r., zatem brak legitymacji nie może zostać konwalidowana w toku postępowania.**




Złożenie wniosku restrukturyzacyjnego przez dłużnika jest fakultatywne, dłużnik nie ma obowiązku zgłoszenia wniosku o wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego.



Stanowi to rozwiązanie odmienne niż w postępowaniu upadłościowym, gdzie zgodnie art. 21 ust. 1 p.u. dłużnik jest obowiązany złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości w terminie 30 dni o dnia wystąpienia stanu niewypłacalności.



Niemniej jednak złożenie wniosku restrukturyzacyjnego stanowić może okoliczność egzoneracyjnych w przypadku odpowiedzialności przewidzianej w art. 299 k.s.h. lub art. 21 p.u. w momencie otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.



Cofnięcie wniosku restrukturyzacyjnego przez dłużnika przed wydaniem postanowienia o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego, co do zasady, skutkować będzie umorzeniem postępowania.



Postępowanie restrukturyzacyjne **nie może toczyć się bez udziału uprawnionego wnioskodawcy - dłużnika**. W odróżnieniu od postępowania upadłościowego, które ma na celu przede wszystkim ochronę interesów wierzycieli (zob. art. 2 p.r. – zasada optymalizacji), **postępowanie restrukturyzacyjne nakierowany jest na ochronę dłużnika, dlatego też nie może się toczyć bez jego woli, z zastrzeżeniem wyjątku z art. 283 p.r.**




Rozwiązanie takie wynika z koniecznością ochrony słuszych interesów wierzycieli

(zob. art. 3 ust. 1 p.r.).

Umorzenie postępowania w sytuacji, w której wierzyciele doszli do porozumienia w zakresie warunków układu, który jednak nie odpowiada dłużnikowi, wydłużyłoby znacząco czas potrzebny do jego zawarcia w postępowaniu upadłościowym.

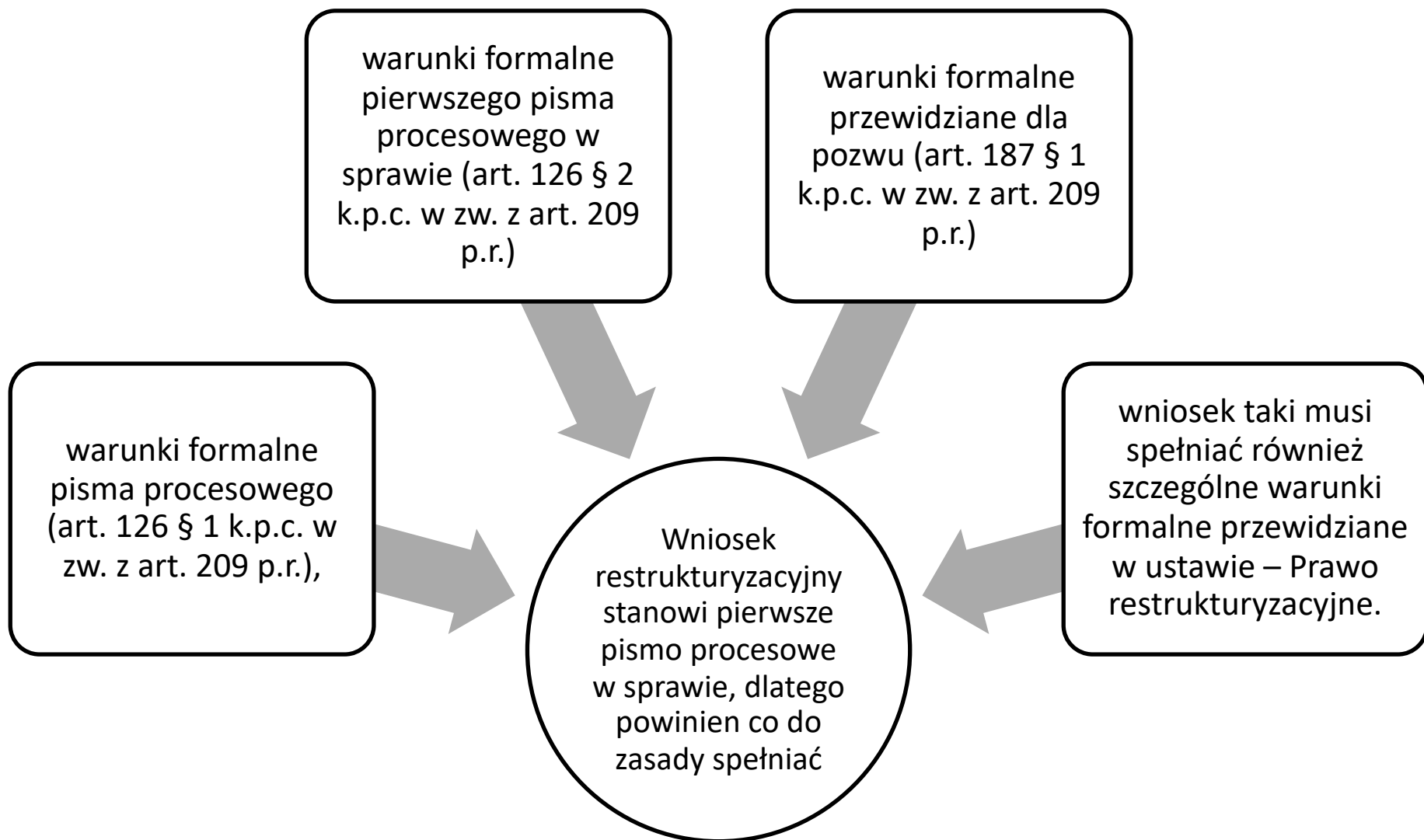


Natomiast z chwilą wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego dłużnik ma możliwość skutecznego cofnięcia wniosku restrukturyzacyjnego. **Dłużnikowi przysługuje jedynie prawo do złożenia wniosku o umorzenie wszczętego postępowania restrukturyzacyjnego**, jednakże skuteczność tego wniosku zależy od zgody rady wierzycieli, a w jej braku sędziego-komisarza (zob. art. 325 ust. 1 pkt 2 p.r.).

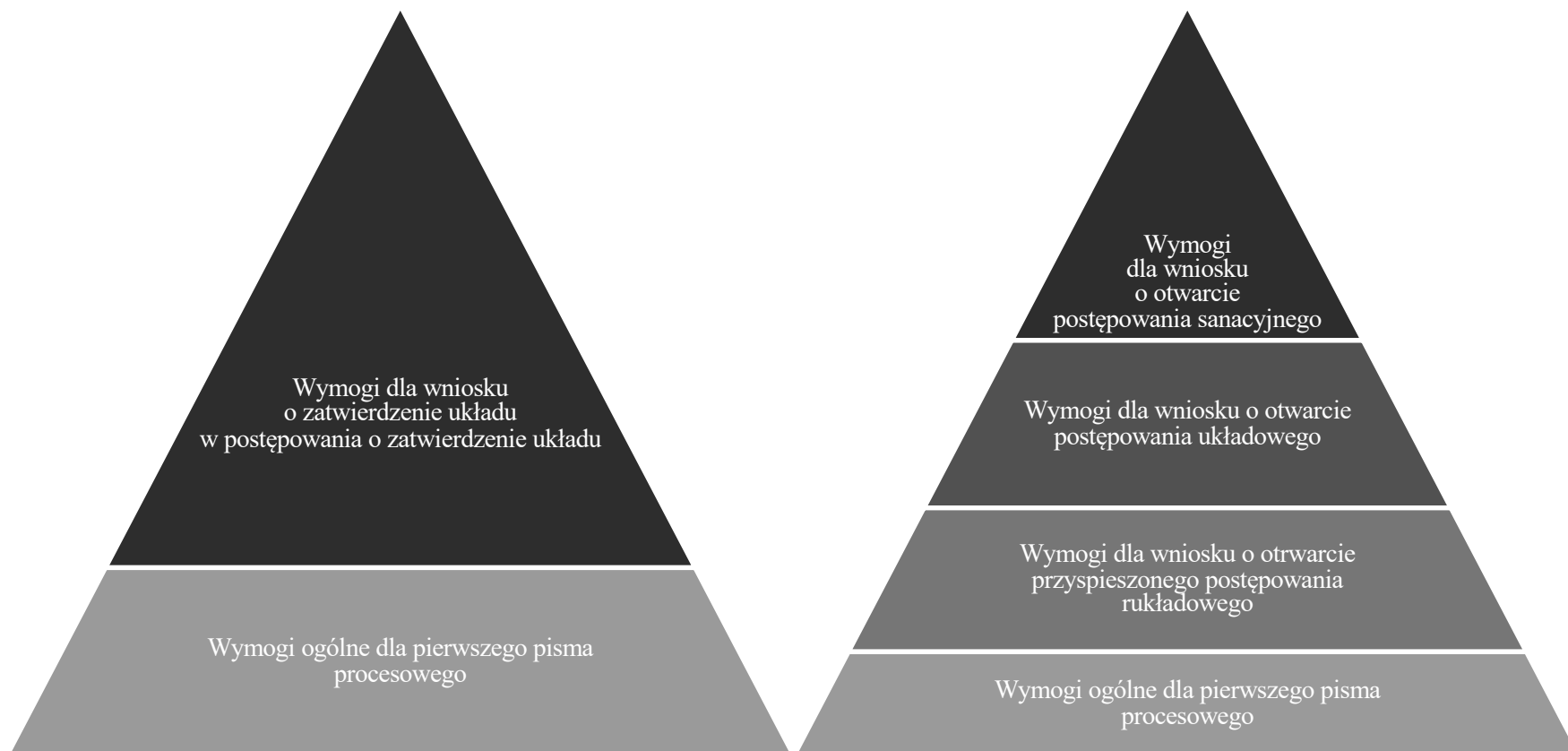


Sąd restrukturyzacyjny jest związany treścią wniosku restrukturyzacyjnego, nie może wszcząć postępowania restrukturyzacyjnego innego niż zostało wskazane we wniosku restrukturyzacyjnym przez dłużnika lub jeden z podmiotów wskazanych w przepisach art. 283 ust. 1 i 2 p.r.

Treść wniosku restrukturyzacyjnego



Treść wniosku restrukturyzacyjnego



Regulacja w zakresie treści wniosku restrukturyzacyjnego zawarta w prawie restrukturyzacyjnym podzielona została w ten sposób, że osobno uregulowana została treść wniosku o zatwierdzenie układu (art. 219-221 p.r.) oraz treść pozostałych wniosków restrukturyzacyjnych, w taki sposób, że wypełni uregulowane zostały wymogi wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego (art. 227-228 p.r.) natomiast regulacja w zakresie treści wniosku o otwarcie postępowania układowego oraz wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego odsyła do odpowiedniego stosowania regulacji dotyczącej wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego ze wskazaniem odmienności (art. 256-266 p.r. oraz art. 284 p.r.).

Treść wniosku restrukturyzacyjnego – wymogi pisma procesowego

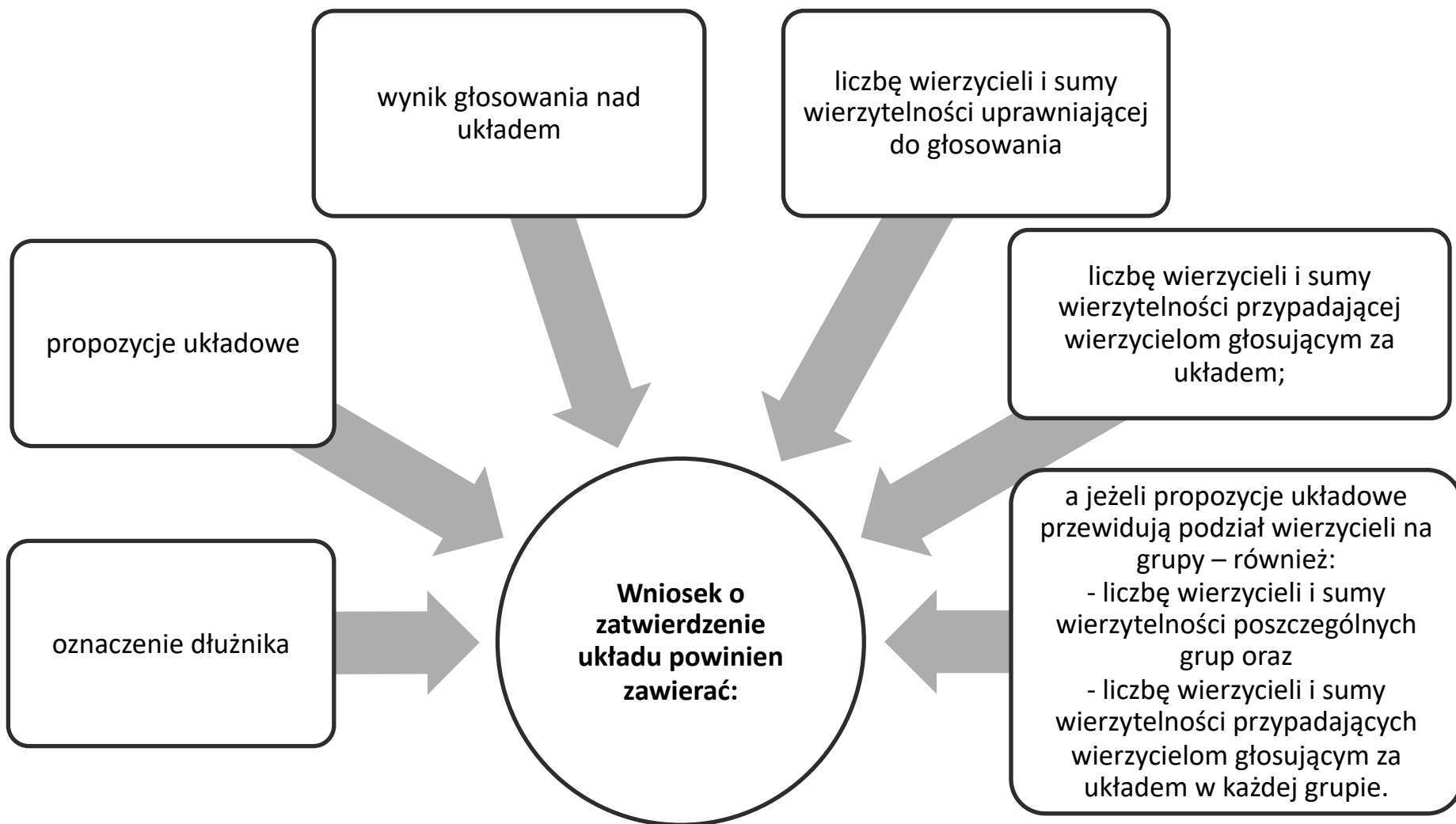
Każdy wniosek restrukturyzacyjny stanowi pismo procesowe w rozumieniu art. 125 k.p.c., dlatego powinien spełniać wymogi w zakresie treści przewidziane dla każdego pisma procesowego, jakie jak:

- a. oznaczenie sądu, do którego jest skierowane (art. 126 § 1 pkt. 1 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r.), którym w przypadku wniosku restrukturyzacyjnego będzie sąd restrukturyzacyjny (sąd rejonowy - sąd gospodarczy) właściwy dla głównego ośrodka podstawowej działalności dłużnika (art. 14 p.r. oraz art. 15 p.r.);
- b. imię i nazwisko dłużnika lub jego nazwę, oraz dodatkowo oznaczenie podmiotu uprawnianego do złożenia wniosku, jeżeli nie jest nim dłużnik, oraz oznaczenie przedstawiciela ustawowego dłużnika i pełnomocnika, jeśli są ustanowieni (art. 126 § 1 pkt. 2 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r.);
- c. oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby dłużnika albo, w przypadku gdy dłużnik jest przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej - adres do korespondencji wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (art. 125 § 1 pkt. 1 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r.);
- d. numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) dłużnika będącego osobą fizyczną, albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku inne dane umożliwiające jednoznaczną identyfikację dłużnika (art. 125 § 1 pkt. 2-3 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r.);
- e. oznaczenie rodzaju pisma (art. 126 § 1 pkt. 3 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r.);
- f. osnovę wniosku lub oświadczenia (art. 126 § 1 pkt. 4 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r.);
- g. dokładnie określone żądanie (art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r.), w przypadku wniosku restrukturyzacyjnego będzie to żądanie otwarcia konkretnego rodzaju postępowania restrukturyzacyjnego lub żądanie zatwierdzenia układu;
- h. w przypadku gdy jest to konieczne do rozstrzygnięcia co do wniosku lub oświadczenia - wskazanie faktów, na których strona opiera swój wniosek lub oświadczenie, oraz wskazanie dowodu na wykazanie każdego z tych faktów (art. 126 § 1 pkt. 5 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r.);
- i. wskazanie faktów, na których powód opiera swoje żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu (art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r.), tj. wykazanie zaistnienia wszystkich podstaw do otwarcia konkretnego postępowania restrukturyzacyjnego lub podstaw zatwierdzenia układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu;
- j. podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika (art. 126 § 1 pkt. 6 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r.);
- k. wymienienie załączników (art. 126 § 1 pkt. 7 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r.).

Wniosek o zatwierdzenie układu



Treść wniosku restrukturyzacyjnego – wniosek o zatwierdzenie układu



Wniosek o zatwierdzenie układu - propozycje układowe



Treść propozycji układowych musi odpowiadać wymogom art. 155–163 p.r.

Propozycje układowe określają sposób restrukturyzacji zobowiązań dłużnika, może on obejmować w szczególności:

- a. odroczenie terminu wykonania;
- b. rozłożenie spłaty na raty;
- c. zmniejszenie wysokości;
- d. konwersję wierzytelności na udziały lub akcje;
- e. zmianę, zamianę lub uchylenie prawa zabezpieczającego określoną wierzytelność.

Propozycje układowe mogą wskazywać jeden lub więcej sposobów restrukturyzacji zobowiązań dłużnika (art. 156 ust. 2 p.r.). Jeżeli propozycje układowe przewidują różne zaspokojenie dla różnych grup wierzycieli – elementem propozycji układowych jest podział wierzycieli na grupy. Ponadto, jeżeli przewidywany jest układ częściowy, propozycje układowe muszą odpowiadać również wymogom wskazanym w art. 183 p.r.

Treść wniosku restrukturyzacyjnego – wniosek o zatwierdzenie układu

dowód wysłania co najmniej na trzy tygodnie przed dniem złożenia wniosku o zatwierdzenie układu kart do głosowania z propozycjami układowymi wierzycielom, którzy nie oddali głosu, na adres wskazany w rejestrze, do którego jest wpisany wierzyciel, o ile wierzyciel jest wpisany do rejestru, w przeciwnym przypadku na adres wierzyciela znany dłużnikowi;

zebrane przez dłużnika karty do głosowania, wraz z odpisami lub wydrukami z rejestru i pełnomocnictwami koniecznymi dla wykazania uprawnienia do oddania głosu oraz informacją, czy w stosunku do wierzyciela nie zachodzą okoliczności wskazane w art. 116 p.r., uszeregowane zgodnie z kolejnością przyjętą w spisie wierzytelności sporządzonym przez nadzorcę układu;

sprawozdanie nadzorcy układu.

Do wniosku o zatwierdzenie układu dłużnik dołącza:

Treść wniosku restrukturyzacyjnego – wniosek o zatwierdzenie układu

strona 2

strona 1

KARTA DO GŁOSOWANIA W POSTĘPOWANIU O ZATWIERDZENIE UKŁADU		
A. DŁUŻNIK		
A.1. Imię i nazwisko, numer PESEL albo rodzaj i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość dłużnika nieposiadającego numeru PESEL/nazwa ze wskazaniem numeru w Krajowym Rejestrze Sądowym albo numeru w rejestrze zagranicznym; w przypadku braku wskazanych danych należy podać inne dane umożliwiające jednoznaczną identyfikację dłużnika		
A.2. Miejsce zamieszkania albo siedziba		
A.3. Adres (nazwa ulicy, nr domu, numer lokalu, kod pocztowy, poczta)		
A.4. W przypadku, gdy dłużnikiem jest osoba prawna, spółka osobowa albo inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - imiona i nazwiska reprezentantów, w tym likwidatorów, jeżeli są ustanowieni		
Imię i nazwisko	Funkcja	Sposób reprezentacji
A.5. W przypadku spółki osobowej – imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania wspólników odpowiadających za zobowiązanie spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem		
B. WIERZYCIEL		
B.1. Imię i nazwisko głosującego wierzyciela, numer PESEL, a w przypadku jego braku – inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację albo nazwa głosującego wierzyciela, numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – inne dane umożliwiające jego identyfikację		
B. 2. Treść głosu (zakreślić właściwy kwadrat)		
<input type="checkbox"/> ZA UKŁADEM		<input type="checkbox"/> PRZECIWI UKŁADOWI
B.3. Kwota wierzytelności głosującego wierzyciela		
B.4. Miejsce zamieszkania albo siedziba		
B.5. Adres wierzyciela (nazwa ulicy, nr domu, numer lokalu, kod pocztowy, poczta)		
B.6. W przypadku, gdy wierzyciel jest spółką osobową albo inną jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – imiona i nazwiska reprezentantów, w tym likwidatorów, jeżeli są ustanowieni		
Imię i nazwisko	Funkcja	Sposób reprezentacji

B.7. Grupa obejmująca kategorię interesu, jeżeli zostały przewidziane, do której został zaliczony głosujący wierzyciel	
B.7.1. Numer Grupy	B.7.2. Opis Grupy
B.8. Kwota wierzytelności, co do której wymagana jest zgoda wierzyciela na objęcie układem na podstawie art. 151 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. poz. 978, z późn. zm.)	
B.9. Czy wierzyciel wyraża zgodę na objęcie wierzytelności układem (zakreślić właściwy kwadrat) <input type="checkbox"/> TAK <input type="checkbox"/> NIE	
B.10. Suma wierzytelności objętych układem	B.11. Dzień układowy
C. Pełna treść propozycji układowych z jednoznacznym wskazaniem, które z propozycji dotyczą głosującego wierzyciela	
D. NADZORCA UKŁADU	
D.1. Imię i nazwisko/nazwa	
D.2. Numer licencji albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym spółki pełniącej funkcję nadzorcy układu	
D.3. Adres do korespondencji (nazwa ulicy, nr domu, numer lokalu, kod pocztowy, poczta)	
D.4. Numer telefonu	
D.5. Adres poczty elektronicznej	
E. Podpis wierzyciela/osób uprawnionych do jego reprezentowania/pełnomocnika	F. Data oddania głosu

POUCZENIA:

1. W przypadku gdy informacje nie mieszczą się w odpowiednich rubrykach, należy je umieścić na kolejnych ponumerowanych kartach formatu A4 ze wskazaniem uzupełnianej rubryki, a jeżeli dokument wypełniany jest elektronicznie, należy dodać niezbędną liczbę wierszy w danej rubryce.
2. Niewypełnione pola należy zakreślić.
3. Kwoty wierzytelności w walucie obcej, na potrzeby postępowania restrukturyzacyjnego, podawane są w walucie polskiej po przeliczeniu według średniego kursu walut obcych w Narodowym Banku Polskim.
4. W przypadku gdy kartę do głosowania podpisał pełnomocnik, do karty dołącza się pełnomocnictwo. Uprawnienie do podpisania karty do głosowania albo do udzielenia pełnomocnictwa wykazuje się odpisem lub wydrukiem z odpowiedniego rejestru. W przypadku gdy wierzyciel nie dołączył odpisu lub wydruku, dłużnik może pozyskać odpis lub wydruk z odpowiedniego rejestru.

Termin złożenia wniosku o zatwierdzenie układu

Zgodnie z art. 215 p.r., głos wierzyciela zachowuje ważność, o ile wniosek dłużnika o zatwierdzenie układu wpłynął do sądu przed upływem trzech miesięcy od dnia oddania głosu. Regulacja ta determinuje termin złożenia wniosku o zatwierdzenie układu. Dlatego wniosek o zatwierdzenie układu powinien zostać złożony najpóźniej przed upływem trzech miesięcy od daty oddania pierwszego z głosów istotnych dla przyjęcia układu.



Ponadto, termin złożenia wniosku wpływa na wyznaczenia dnia układowego. Zgodnie z art. 211 ust. 2 p.r. dzień układowy przypada nie wcześniej niż trzy miesiące i nie później niż dzień przed dniem złożenia wniosku o zatwierdzenie układu. Zatem wniosek o zatwierdzenie układu może być złożony najwcześniej jeden dzień po dniu układowym.

Ważne! Wniosek o zatwierdzenie układu może być złożony najwcześniej jeden dzień po dniu układowym, a najpóźniej przed upływem trzech miesięcy od daty oddania pierwszego z głosów istotnych dla przyjęcia układu.

Uzupełnienie braków wniosku o zatwierdzenie układu

Zgodnie z art. 221 ust. 1 p.r. do wniosku dłużnika o zatwierdzenie układu niespełniającego wymogów określonych w art. 219 p.r. lub art. 220 p.r. przepis art. 130 k.p.c. stosuje się odpowiednio.



Odpowiednie stosowanie art. 130 k.p.c. oznacza, że w przypadku, gdy wniosek o zatwierdzenie układu zawiera braki formalne przewodniczący wzywa dłużnika do ich uzupełnienia w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu wniosku. Wniosek uzupełniony w terminie wywołuje skutki od dnia złożenia pierwotnego wniosku. Dopiero w przypadku nieuzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie następuje zwrot wniosku o zatwierdzenie układu.



Regulacja ta znajdzie zastosowanie w przypadku braków formalnych wniosków, tj. niedopełnienia wymogów określonych w art. 219 p.r. Oznacza to, że jeżeli wniosek dłużnika o zatwierdzenie układu nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od wniosku nie uiszczono należnej opłaty, tj. w zakresie w jakim sporządza go dłużnik, przewodniczący wzywa dłużnika do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym, pod rygorem zwrócenia wniosku o zatwierdzenie układu.



Wskazać należy, że samo mylne oznaczenie wniosku lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania wnioskowi biegu i rozpoznania go w trybie właściwym. Jeżeli wniosek wniósł dłużnik, który ma miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą, a który nie ma w kraju przedstawiciela – to przewodniczący wyznacza termin do poprawienia lub uzupełnienia wniosku albo uiszczenia opłaty nie krótszy niż miesiąc (art. 130 § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 221 ust. 1 p.r.).

Po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca wniosek dłużnikowi. Wniosek zwrócony nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem wniosku procesowego do sądu (art. 130 § 2 k.p.c. w zw. z art. 221 ust. 1 p.r.). Wniosek poprawiony lub uzupełniony w terminie wywołuje skutki od chwili jego wniesienia (art. 130 § 3 k.p.c. w zw. z art. 221 ust. 1 p.r.).

Uzupełnienie braków wniosku o zatwierdzenie układu

Natomiast w przypadku wystąpienia braków formalnych sprawozdania nadzorcy układu lub innych uchybień wymogom określonym w art. 220 p.r., tj. w zakresie w jakim wnioski o zatwierdzenia układu sporządza nadzorca układu, możliwości uzupełnienia braków formalnych został rozszerzona bezpośrednio przez nadzorcę układu.



Zgodnie z art. 221 ust. 2 p.r., w takim przypadku przewodniczący w pierwszej kolejności wzywa nadzorcę układu do uzupełnienia braków formalnych sprawozdania oraz do poprawienia lub uzupełnienia sprawozdania w terminie tygodnia pod rygorem zawiadomienia dłużnika.



Dopiero w sytuacji, gdy nadzorca układu nie uczyni zadość zarządzeniu przewodniczącego, tj. po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu, przewodniczący informuje dłużnika, że nadzorca układu nie uzupełnił braków formalnych sprawozdania albo go nie poprawił lub nie uzupełnił.

W takim przypadku, dłużnik zgodnie z art. 221 ust. 3 zd. 2 p.r., może zawrzeć nową umowę z innym nadzorcą układu, który składa poprawione lub uzupełnione sprawozdanie w terminie dwóch tygodni od dnia poinformowania dłużnika pod rygorem zwrotu wniosku o zatwierdzenie układu.

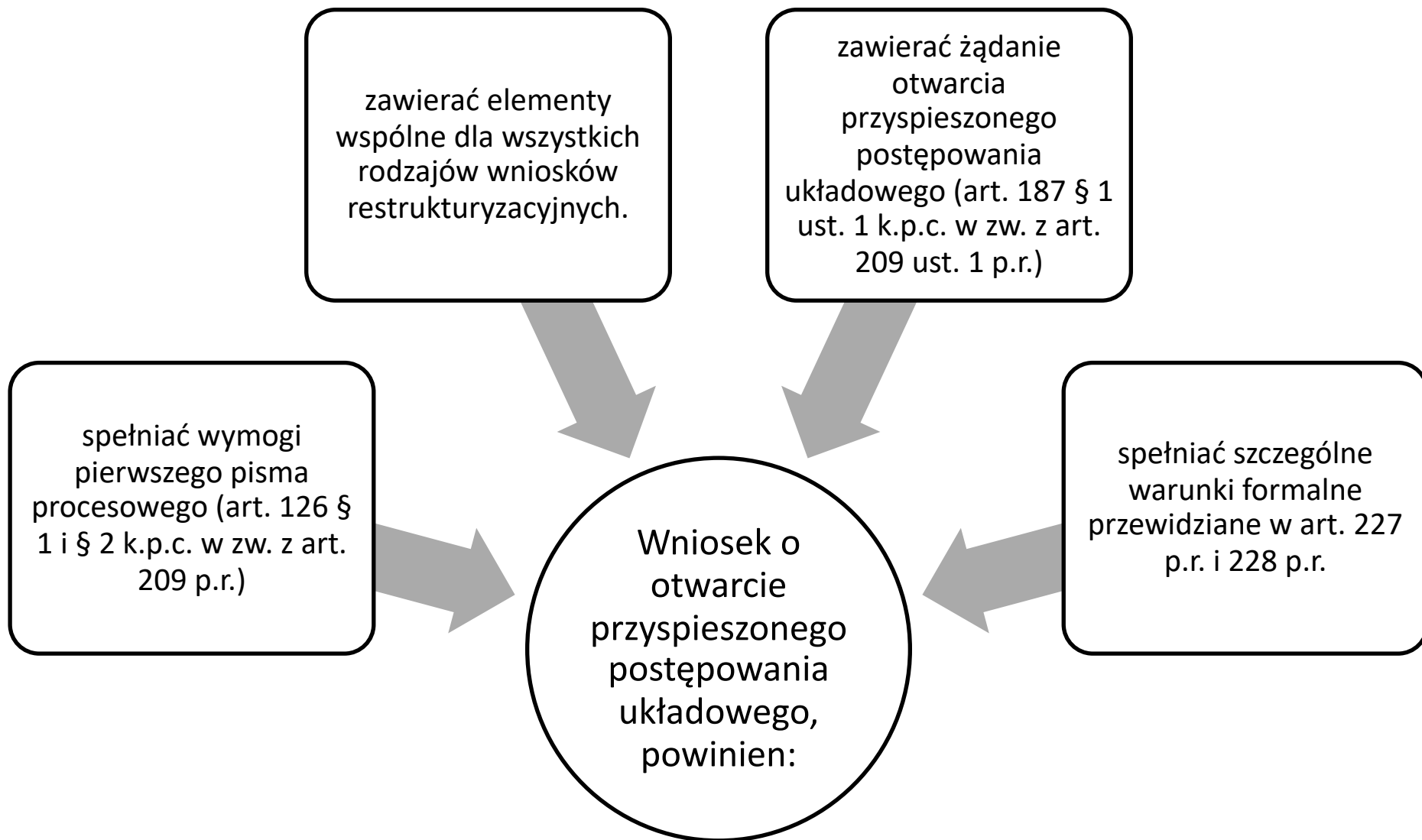


Od strony formalne, przewodniczący wraz z poinformowaniem dłużnika o tym, że nadzorca układu nie uzupełnił braków formalnych sprawozdania albo go nie poprawił lub nie uzupełnił, stosując odpowiednio art. 130 k.p.c. wzywa go jako wnioskodawcę do uzupełnienia braków formalnych wniosku poprzez złożenie poprawionego lub uzupełnionego sprawozdania nadzorcy układu w terminie 2 tygodni pod rygorem zwrotu wniosku. Dłużnik może uzupełnić ww. braki przy współpracy z dotychczasowym nadzorcą układu, ewentualnie zawrzeć umowę z nowym nadzorcą układu. Nie możliwe jest samodzielne uzupełnienie braków w zakresie sprawozdania nadzorcy przez dłużnika.

W razie uzupełnienia braków wniosku, sprawie nadany jest dalszy bieg, a poprawiony lub uzupełniony wniosek wywołuje skutki od chwili jego wniesienia (art. 130 § 3 k.p.c. w zw. z art. 221 ust. 1 p.r.).

Wniosek o otwarcie przyspieszonego postępowania restrukturyzacyjnego

Treść wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego



Treść wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego

Zgodnie z art. 227 ust. 1 p.r. wniosek o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego powinien zawierać:

1. imię i nazwisko dłużnika albo jego nazwę oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku - inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację, miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres, a gdy dłużnikiem jest spółka osobowa, osoba prawna albo inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - imiona i nazwiska reprezentantów, w tym likwidatorów, jeżeli są ustanowieni, a ponadto w przypadku spółki osobowej - imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania wspólników odpowiadających za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem;
2. NIP, jeżeli dłużnik ma taki numer;
3. propozycje układowe wraz ze wstępnym planem restrukturyzacyjnym oraz odpisami propozycji układowych w liczbie wystarczającej do doręczenia wszystkim wierzycielom;
4. wskazanie miejsc, w których znajduje się przedsiębiorstwo lub inny majątek dłużnika;
5. aktualny wykaz majątku z szacunkową wyceną jego składników;
6. bilans sporządzony przez dłużnika dla celów postępowania, na dzień przypadający w okresie trzydziestu dni przed dniem złożenia wniosku;
7. wykaz wierzycieli z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy oraz miejsca zamieszkania albo siedziby, adresu i wysokości wierzytelności każdego z nich, terminów zapłaty, z określeniem, czy wierzytelność objęta jest układem z mocy prawa, czy może zostać objęta układem po wyrażeniu zgody przez wierzyciela oraz czy wierzyciel posiada prawo do głosowania nad układem, a jeżeli nie to wskazanie z jakiego powodu;
8. sumę wierzytelności z wyszczególnieniem sumy wierzytelności objętej układem z mocy prawa oraz sumy wierzytelności, która może zostać objęta układem po wyrażeniu zgody przez wierzyciela;

Treść wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego

Zgodnie z art. 227 ust. 1 p.r. wniosek o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego powinien zawierać:

9. wykaz wierzytelności spornych z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy wierzycieli, miejsca zamieszkania albo siedziby, ich adresów i wysokości żądanej przez każdego z nich wierzytelności, terminów zapłaty oraz zwięzłym przedstawieniem podstawy sporu;
10. sumę wierzytelności spornych;
11. informację, czy dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, zwanych dalej "systemem płatności" oraz "systemem rozrachunku papierów wartościowych", lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny w rozumieniu tej ustawy, zwany dalej "systemem interoperacyjnym";
12. informację, czy w jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:
 - a. dłużnik zatrudniał średniorocznie 250 lub więcej pracowników lub
 - b. dłużnik osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych przekraczający równowartość w złotych 50 milionów euro, lub
 - c. sumy aktywów bilansu dłużnika, sporządzonego na koniec jednego z tych lat, przekroczyły równowartość w złotych 43 milionów euro.

Wniosek o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego – propozycje układowe

Wniosek powinien zawierać propozycje układowe wraz ze wstępnym planem restrukturyzacyjnym oraz odpisami propozycji układowych dla każdego z wierzycieli (art. 227 ust. 1 pkt 2 p.r.).

Treść propozycji układowych musi odpowiadać wymogom art. 155–163 p.r. Propozycje układowe określają sposób restrukturyzacji zobowiązań dłużnika, może on obejmować w szczególności:

- a. odroczenie terminu wykonania;
- b. rozłożenie spłaty na raty;
- c. zmniejszenie wysokości;
- d. konwersję wierzytelności na udziały lub akcje;
- e. zmianę, zamianę lub uchylenie prawa zabezpieczającego określoną wierzytelność.

Propozycje układowe mogą wskazywać jeden lub więcej sposobów restrukturyzacji zobowiązań dłużnika (art. 156 ust. 2 p.r.). Jeżeli propozycje układowe przewidują różne zaspokojenie dla różnych grup wierzycieli – elementem propozycji układowych jest podział wierzycieli na grupy. Ponadto, jeżeli przewidywany jest układ częściowy, propozycje układowe muszą odpowiadać również wymogom wskazanym w art. 183 p.r. Zagadnienie propozycji układowych zostało szczegółowo przedstawione w rozdział XII - Przyjęcie układu i jego skutki.

Do wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego należy dołączyć tyle odpisów propozycji układowych, aby można było je doręczyć wszystkim wierzycielom. Przyjąć należy zatem, że dłużnik powinien dołączyć tyle odpisów propozycji układowych, ile jest wierzycieli w dołączonym do wniosku spisie wierzytelności.

Wstępny plan restrukturyzacyjny



Kolejnym elementem wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego jest wstępny plan restrukturyzacyjny, który zgodnie z art. 9 p.r. powinien zawierać co najmniej:

1. analizę przyczyn trudnej sytuacji ekonomicznej dłużnika, która powinna wskazywać na przyczyny powstania stanu niewypłacalności lub zagrożenia niewypłacalnością;
2. wstępny opis i przegląd planowanych środków restrukturyzacyjnych i związanych z nimi kosztów;
3. wstępny harmonogram wdrożenia środków restrukturyzacyjnych

Możliwość zawarcia we wniosku żądania ewentualnego

Dopuszczalne, a niekiedy nawet uzasadnione jest zawarcie we wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego żądanie ewentualne otwarcia postępowania układowego (np. na wypadek, gdyby w toku postępowania o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego okazało się stosunek wierzytelności spornych do bezspornych uprawniających do głosowania nad układem przekroczył 15%) albo postępowania sanacyjnego (na wypadek, gdyby sąd uznał, że otwarcie przyspieszonego postępowania układowego prowadzioby do pokrzywdzenia wierzycieli).



W przypadku zamieszczenia, we wniosku żądania ewentualnego, wniosek taki powinien spełniać wymogi formalne przewidziane dla wniosku odpowiedniego dla postępowania, którego dotyczy zarówno żądanie główne, jak i żądanie ewentualne.

Oświadczenie o prawdziwości danych

Zgodnie z art. 228 ust. 1 p.r. wraz z wnioskiem o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego dłużnik składa na piśmie oświadczenie, że informacje zawarte we wniosku i załącznikach są prawdziwe i zupełne. Złożenie ww. oświadczenia przez dłużnika jest wymogiem formalnym wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego.



W przypadku niedołączenia do wniosku ww. oświadczenia przewodniczący powinien wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku poprzez złożenie ww. oświadczenia, w trybie art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r., a w przypadku gdy wniosek został złożony przez pełnomocnika będącego adwokatem albo radcą prawnym, przewodniczący powinien zwrócić wniosek na podstawie art. 130^{1a} § 1 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r.



Oświadczenie dłużnika o prawdziwości danych zawartych we wniosku i załącznikach, zgodnie z art. 203 ust. 1 p.r., powinno zawierać klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Brak takiej formuły stanowi brak formalny wniosku.

Jeżeli oświadczenie, o którym mowa w art. 228 ust. 1 p.r., nie jest zgodne z prawdą, dłużnik ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną na skutek podania nieprawdziwych informacji.

W szczególności szkodę, o której mowa w art. 228 ust. 2 p.r., mogą ponieść wierzyciele dłużnika, gdyby na skutek nieprawdziwych lub niezupełnych informacji zawartych we wniosku i załącznikach otwarto postępowania restrukturyzacyjnego, które w razie ujawnienia informacji prawdziwych i zupełnych nie powinno zostać otwarte, a którego otwarcie spowodowało opóźnienie lub ograniczenie możliwości zaspokojenia wierzycieli

(A. Hrycaj, Komentarz do art. 228 [w:] A. Hrycaj, P. Filipiak (red.), *Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz*, LEX/el. 2020, uwaga 2).

Wymogi fiskalne wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego

Zgodnie z art. 74 pkt. 3 u.k.s.c. od wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego pobiera się opłatę stałą w wysokości 1000 zł.



Jeśli wniosek został nienależycie opłacony, złożony był bezpośrednio przez dłużnika albo przez dłużnika reprezentowanego przez osobę będącą doradcą restrukturyzacyjnym, to stosownie do art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r., przewodniczący wzywa dłużnika, pod rygorem zwrotu pisma, do opłacenia go w terminie tygodniowym.



Natomiast w przypadku, gdy wniosek został złożony przez wnioskodawcę reprezentowanego przez adwokata lub radcę prawnego zastosowanie znajdzie art. 130² § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r., zgodnie z którym przewodniczący zwraca wniosek bez wezwania o uiszczenie opłaty. W terminie tygodniowym od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie wniosku strona może uiszczyć brakującą opłatę. Jeżeli opłata została wniesiona we właściwej wysokości, wniosek wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek taki nie następuje w razie kolejnego zwrotu wniosku z tej samej przyczyny

Wymogi fiskalne wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego

Ponadto, stosownie do art. 230 p.r. dłużnik uiszcza zaliczkę na wydatki przyspieszonego postępowania układowego w wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w trzecim kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego i wraz z wnioskiem przedstawia dowód jej uiszczenia. **W przypadku nieuiszczenia zaliczki przewodniczący wzywa do uiszczenia zaliczki w terminie tygodnia pod rygorem zwrotu wniosku.**



Uiszczenie zaliczki na wydatki, jest istotne z uwagi na fakt, iż negatywna przesłanka warunkująca otwarcie postępowania układowego i sanacyjnego, tj. uprawdopodobnienie zdolności dłużnika do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania i zobowiązań powstałych po ich otwarciu, nie ma zastosowania do przyspieszonego postępowania układowego (zob. Uzasadnienie do projektu ustawy – Prawo restrukturyzacyjne, s. 47).

Ważne! Uiszczenie zaliczki na wydatki, o której mowa w art. 230 p.r. jest obligatoryjne. Zaliczkę dłużnik winien uiścić bez wezwania i wraz z wnioskiem o otwarcie postępowania przedłożyć dowód jej uiszczenia.

Wniosek o otwarcie postępowania układowego



Treść wniosku o otwarcie postępowania układowego

Wniosek o otwarcie postępowania układowego, co do zasady powinien spełniać te same warunki co wniosek o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego.



Zgodnie z art. 265 ust. 1 p.r. wniosek o otwarcie postępowania układowego powinien odpowiadać wymogom formalnym określonym w art. 227 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 6-10 oraz ust. 2 i 3 p.r.




Wymagane jest również dołączenie do wniosku oświadczenia dłużnika o prawdziwości i zupełności danych, o którym mowa w art. 228 ust. 1 p.r.



**Wniosek o
otwarcie
postępowania
układowego**

Wskazać można następujące różnicę między wnioskiem o otwarciem przyspieszanego postępowania układowego, a wnioskiem o otwarciu postępowania układowego:

- a. wniosek o otwarciu postępowania układowego nie musi zawierać aktualnego wykazu majątku dłużnika z szacunkową wyceną jego składników (art. 227 ust. 1 pkt. 4 p.r.) oraz bilans sporządzony przez dłużnika dla celów postępowania na dzień przypadający w okresie 30 dni przed dniem złożenia wniosku (art. 227 ust. 1 pkt. 5 p.r.). W toku postępowania układowego to nadzorca sądowy ustala skład masy układowej. W terminie trzydziestu dni od dnia otwarcia postępowania układowego nadzorca sądowy ustala skład masy układowej na podstawie wpisów w księgach dłużnika oraz dokumentów bezspornych. Sędzia-komisarz może postanowić, aby ustalenia składu masy układowej dokonał dłużnik pod nadzorem nadzorcy sądowego Ustalenie składu masy układowej następuje poprzez sporządzenie spisu inwentarza (art. 275 ust. 1 p.r.). Wraz ze spisem inwentarza dokonuje się oszacowania mienia wchodzącego do masy układowej (art. 275 ust. 2 p.r.).
- b. do wniosku o otwarciu postępowania układowego nie dołącza się odpisów propozycji układowych dla każdego z wierzycieli (art. 266 ust. 2 p.r.). Postępowanie układowe z założenia będzie trwało dłużej niż przyspieszone postępowanie układowe (między innymi z uwagi na konieczność rozstrzygnięcia wierzytelności spornych), dlatego ustawodawca założył, że w toku tego postępowania będzie czas na przygotowanie odpisów propozycji układowych i doręczenia ich wierzycielom.
- c. we wniosku o otwarciu postępowania układowego dłużnik uprawdopodobnia zdolność do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania układowego i zobowiązań powstałych po dniu jego otwarcia (art. 266 ust. 1 p.r.). Obowiązek ten jest powiązany z określoną w art. 8 ust. 2 p.r. podstawą odmowy otwarcia postępowania układowego. Zgodnie z art. 8 ust. 2 p.r. sąd odmawia otwarcia postępowania układowego lub sanacyjnego również wtedy, jeżeli nie została uprawdopodobniona zdolność dłużnika do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania i zobowiązań powstałych po jego otwarciu.



Odmiennie niż w przypadku wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego do wniosku o otwarcie postępowania układowego nie dołącza się odpisów wniosku oraz załączników, brak jest bowiem odesłania do art. 227 ust. 3 p.r.

Elementem fakultatywnym wniosku o otwarcie postępowania układowego może być wniosek o udzielenie zabezpieczenia, stosownie do art. 268 ust. 1-2 p.r.

Od wniosku o otwarcie postępowania układowego dłużnik uiszcza opłatę stałą w kwocie 1.000 zł (art. 74 pkt 3 u.k.s.c.).

Wniosek o otwarciu postępowania sanacyjnego



Treść wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego

Warunki formalne wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego regulowane są przez przepisy art. 284 p.r. Wymogi te dotyczą zarówno wniosku wierzyciela, jak i wniosku dłużnika. Jednakże wierzycieli mają ograniczone obowiązki formalne (zob. art. 284 ust. 4 p.r.).

w przypadku wniosku dłużnika oraz kuratora: art. 284 ust. 1 i 2 p.r., art. 228 ust. 1 w zw. z art. 284 ust. 3 p.r., art. 126 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r. oraz art. 187 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r.;

w przypadku wniosku wierzyciela: art. 284 ust. 1 pkt 1 i 2 p.r., art. 284 ust. 4 p.r., art. 126 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r. oraz art. 187 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r.;

Warunki formalne wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego określone są przez następujące przepisy:

Wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego składany przez dłużnika

Wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego powinien spełniać wymogi formalne pierwszego pisma procesowego (art. 126 k.p.c. oraz art. 187 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r.), a także powinien zawierać żądanie otwarcia postępowania sanacyjnego (art. 283 p.r.). Zgodnie z art. 284 ust. 1 p.r. wniosek składany przez dłużnika powinien zawierać:

1. imię i nazwisko dłużnika albo jego nazwę oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku - inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację, miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres, a gdy dłużnikiem jest spółka osobowa, osoba prawna albo inna jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - imiona i nazwiska reprezentantów, w tym likwidatorów, jeżeli są ustanowieni, a ponadto w przypadku spółki osobowej - imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania wspólników odpowiadających za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem;
2. NIP, jeżeli dłużnik ma taki numer;
3. wskazanie miejsc, w których znajduje się przedsiębiorstwo lub inny majątek dłużnika;
4. wstępny plan restrukturyzacyjny wraz z uzasadnieniem wskazującym, że jego wdrożenie przywróci dłużnikowi zdolność do wykonywania zobowiązań;
5. uprawdopodobnienie zdolności dłużnika do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania sanacyjnego i zobowiązań powstałych po dniu jego otwarcia;
6. wykaz wierzycieli z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy oraz miejsca zamieszkania albo siedziby, adresu i wysokości wierzytelności każdego z nich, terminów zapłaty, określeniem, czy wierzytelność objęta jest układem z mocy prawa, czy może zostać objęta układem po wyrażeniu zgody przez wierzyciela oraz czy wierzyciel posiada prawo do głosowania nad układem, a jeżeli nie to

Wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego składany przez dłużnika

Wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego powinien spełniać wymogi formalne pierwszego pisma procesowego (art. 126 k.p.c. oraz art. 187 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r.), a także powinien zawierać żądanie otwarcia postępowania sanacyjnego (art. 283 p.r.). Zgodnie z art. 284 ust. 1 p.r. wniosek składany przez dłużnika powinien zawierać:

7. sumę wierzytelności z wyszczególnieniem sumy wierzytelności objętej układem z mocy prawa oraz sumę wierzytelności, która może zostać objęta układem po wyrażeniu zgody przez wierzyciela;
8. wykaz wierzytelności spornych z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy wierzycieli, miejsca zamieszkania albo siedziby, ich adresów i wysokości żądanej przez każdego z nich wierzytelności, terminów zapłaty oraz zwięzłym przedstawieniem podstawy sporu;
9. informację, czy dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny;
10. informację, czy w jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych:
 - a. dłużnik zatrudniał średniorocznie 250 lub więcej pracowników lub
 - b. dłużnik osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych przekraczający równowartość w złotych 50 milionów euro, lub
 - c. sumy aktywów bilansu dłużnika, sporządzonego na koniec jednego z tych lat, przekroczyły równowartość w złotych 43 milionów euro.

Zgodnie z art. 228 ust. 1 p.r. w zw. z art. 284 ust. 3 p.r. wraz z wnioskiem o otwarcie postępowania sanacyjnego **dłużnik składa na piśmie oświadczenie, że informacje zawarte we wniosku i załącznikach są prawdziwe i zupełne.** Złożenie ww. oświadczenia przez dłużnika jest wymogiem formalnym wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego.

Wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego składany przez dłużnika

Można wskazać następujące różnice między wnioskiem o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego, a wnioskiem o otwarcie postępowania sanacyjnego:

- a. do wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego (podobnie jak do wniosku o otwarcie postępowania układowego) nie załącza się wykazu majątku dłużnika wraz z jego szacunkową wyceną oraz bilansu. Zgodnie z art. 274 ust. 1 p.r. w zw. z art. 296 ust. 2 p.r., w terminie trzydziestu dni od dnia otwarcia postępowania sanacyjnego zarządca sądowy ustala skład masy sanacyjnej na podstawie wpisów w księgach dłużnika oraz dokumentów bezspornych. Ustalenie składu masy sanacyjnej następuje przez sporządzenie spisu inwentarza. Wraz ze spisem inwentarza dokonuje się oszacowania mienia wchodzącego do masy sanacyjnej.
- b. wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego powinien zawierać wstępny plan restrukturyzacyjny wraz z uzasadnieniem wskazującym, że jego wdrożenie przywróci dłużnikowi zdolność do wykonywania zobowiązań (art. 284 ust. 1 pkt. 3 p.r.). Natomiast w przypadku wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego nie jest wymagane uzasadnienie wskazujące, że wdrożenie wstępnego planu restrukturyzacyjnego przywróci dłużnikowi zdolność do wykonywania zobowiązań.
- c. we wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego dłużnik uprawdopodabnia zdolność do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania układowego i zobowiązań powstałych po dniu jego otwarcia (art. 284 ust. 1 pkt. 4 p.r.). Obowiązek ten jest powiązany z określoną w art. 8 ust. 2 p.r. podstawą odmowy otwarcia postępowania sanacyjnego. Zgodnie z art. 8 ust. 2 p.r. sąd odmawia otwarcia postępowania układowego lub sanacyjnego również wtedy, jeżeli nie została uprawdopodobniona zdolność dłużnika do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania i zobowiązań powstałych po jego otwarciu.
- d. do wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego nie dołącza się propozycji układowych. Propozycje układowe, realne do wykonania przez dłużnika i jednocześnie najbardziej korzystne dla wierzycieli zostaną opracowane po przygotowaniu i wdrożeniu planu restrukturyzacyjnego.

Wniosek o otwarciu postępowania sanacyjnego składany przez wierzyciela

Jeżeli wniosek o otwarciu postępowania sanacyjnego zgłasza wierzyciel, przepisów art. 284 ust. 1 pkt 3-8 i ust. 2 p.r. nie stosuje się.

Wniosek wierzyciela powinien wskazywać okoliczności uzasadniające wniosek, a ponadto zawierać uprawdopodobnienie jego wiarygodności.



Przed wydaniem orzeczenia w sprawie otwarcia postępowania sanacyjnego sąd może żądać od dłużnika przedstawienia informacji, o których mowa w art. 284 ust. 1 pkt 3-8 i ust. 2 p.r., w terminie dwóch tygodni.

Wniosek o otwarciu postępowania sanacyjnego składany przez wierzyciela

Wniosek o otwarciu postępowania sanacyjnego składany przez wierzyciela **nie musi zawierać**:

- a. wstępnego planu restrukturyzacyjnego wraz z uzasadnieniem wskazującym, że jego wdrożenie przywróci dłużnikowi zdolność do wykonywania zobowiązań;
- b. uprawdopodobnienia zdolności dłużnika do bieżącego zaspokajania kosztów postępowania sanacyjnego i zobowiązań powstałych po dniu jego otwarcia;
- c. wykazu wierzycieli z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy oraz miejsca zamieszkania albo siedziby, adresu i wysokości wierzytelności każdego z nich, terminów zapłaty, określeniem, czy wierzytelność objęta jest układem z mocy prawa, czy może zostać objęta układem po wyrażeniu zgody przez wierzyciela oraz czy wierzyciel posiada prawo do głosowania nad układem, a jeżeli nie to wskazanie z jakiego powodu;
- d. sumy wierzytelności z wyszczególnieniem sumy wierzytelności objętej układem z mocy prawa oraz sumę wierzytelności, która może zostać objęta układem po wyrażeniu zgody przez wierzyciela;
- e. wykazu wierzytelności spornych z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy wierzycieli, miejsca zamieszkania albo siedziby, ich adresów i wysokości żądanej przez każdego z nich wierzytelności, terminów zapłaty oraz zwięzłym przedstawieniem podstawy sporu;
- f. informacji, czy dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny;

Uproszczony wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego

Zgodnie art. 328 ust. 1 p.r. 1. dłużnik może złożyć uproszczony wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego, jeżeli przyspieszone postępowanie układowe albo postępowania układowego umorzona, gdyż:


- a. dłużnik wniósł o umorzenie postępowania i zezwoliła na to rada wierzycieli – art. 325 ust. 1 pkt 2 p.r.;
- b. układ nie został przyjęty – art. 325 ust. 1 pkt 3 p.r.;
- c. dłużnik nie złożył zmienionych propozycji układowych w terminie tygodnia od dnia doręczenia odpisu niekorzystnej opinii organu, który miał udzielić pomocy publicznej – art. 204 ust. 2 p.r.,

Wszczęcie postępowania sanacyjnego bezpośrednio po nieudanej próbie restrukturyzacji w ramach postępowania układowego (przyspieszonego postępowania układowego) uzasadnione jest w sytuacji, gdy przyczyną umorzenia postępowania układowego (przyspieszonego postępowania układowego) jest:

konieczność wdrożenia dalej idących procedur restrukturyzacyjnych niż możliwych do przeprowadzenia w ramach postępowania układowego, polegających między innymi na wypowiedzeniu niekorzystnych umów, redukcji zatrudnienia, sprzedaż części majątku dłużnika. W takim przypadku postępowanie sanacyjne umożliwi wdrożenie niezbędnych procedur restrukturyzacyjnych;

niemożność wykonania układu z uwagi postępowanie egzekucyjne prowadzone przez wierzycieli pozaukładowych, które uniemożliwia prowadzenie przedsiębiorstwa. W takim przypadku postępowanie sanacyjne zapewni większą ochrona integralności majątku dłużnika przed wierzycielami;

konieczność uzyskania zgód na pomoc publiczną lub dokonania takich zmian w planie restrukturyzacyjnym, aby wsparcie ze strony wierzycieli publicznoprawnych nie stanowiło pomocy publicznej (P. Zimmerman, *Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz*, Legalis 2020, Komentarz do art. 328, uwaga 4).



Możliwość złożenia uproszczonego wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego przewidziana jest również w art. 23 ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1086). Zgodnie z wskazaną regulacją dłużnik w terminie do wniesienia zażalenia na postanowienie o odmowie zatwierdzenia układu lub w ciągu 7 dni od umorzenia postępowania o zatwierdzenie układu prowadzonego w ramach uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego, jeżeli umorzenie następuje po złożeniu wniosku o zatwierdzenie układu, może złożyć uproszczony wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego, o którym mowa w art. 328 p.r.

Uprawnienie do złożenia uproszczonego wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego

Uprawnienie do złożenia uproszczonego wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego przysługuje wyłącznie dłużnikowi.

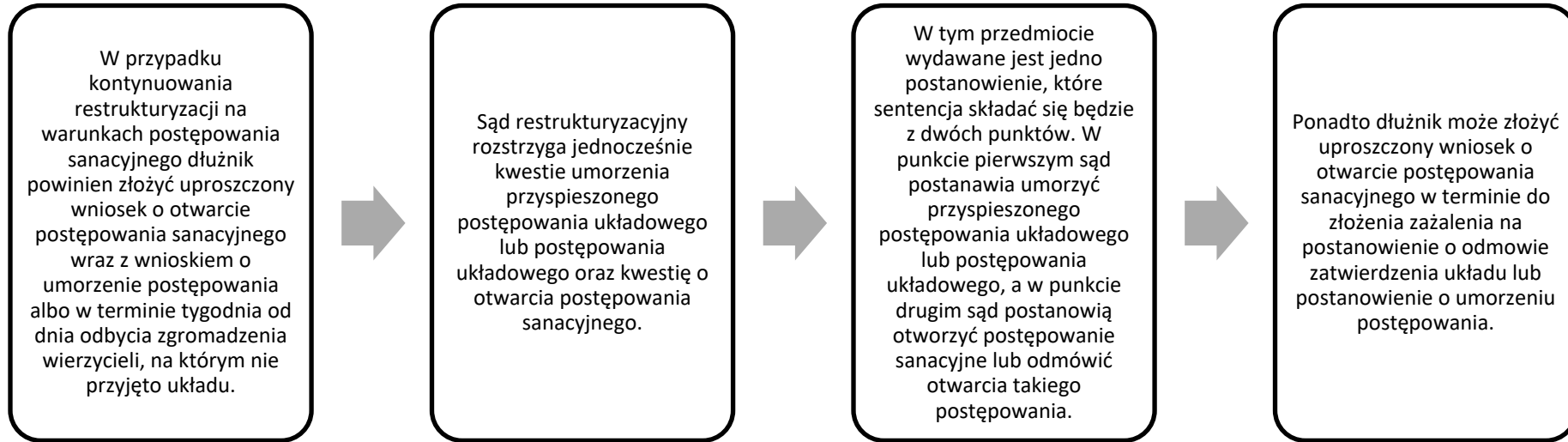


Uprawnienia do złożenia uproszczonego wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego nie mają wierzyciel osobisty ani kurator, nie ma bowiem podstaw do stosowania w drodze analogi art. 283 p.r., który przyznaje wierzycielowi i kuratorowi legitymację do złożenia wniosku sanacyjnego (zob. H. Zieliński, Uproszczony wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego, Monitor Prawa Bankowego, 2019, nr 2, s. 86).



W terminie do złożenia uproszczonego wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego wierzyciel osobisty oraz podmioty wskazane w art. 20 ust. 2 p.u. mogą złożyć uproszczony wniosek o ogłoszenie upadłości (art. 334 ust. 1 p.r.). Do zbiegu uproszczonego wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego oraz uproszczonego wniosku o ogłoszenie upadłości stosuje się przepisy art. 11–13 p.r.

Termin do złożenia uproszczonego wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego



Nie jest wykluczone równoległe złożenie przez dłużnika zażalenia na postanowienie o odmowie zatwierdzenia układu lub postanowienie o umorzeniu postępowania oraz uproszczonego wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego. W takim przypadku w pierwszej kolejności sąd restrukturyzacyjny powinien rozpoznać zażalenie, gdyż jego ewentualne uwzględnienie wykluczy możliwość otwarcia postępowania sanacyjnego.

Treść uproszonego wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego jest dalece ograniczona ze względu na zgromadzenie już w aktach sprawy informacji koniecznych do jego rozstrzygnięcia. Wniosek taki powinien spełniać wymogi formalne pisma procesowego (zob. art. 126 k.p.c. oraz art. 187 k.p.c. w zw. z art. 209 p.r.) oraz zawierać żądanie otwarcia postępowania sanacyjnego. Przepisu art. 284 p.r. nie stosuje się, zarówno w zakresie treści wniosku jak i wymaganych załączników. Wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego jest wyłącznie wyrazem określonej woli dłużnika.

Uproszony charakter wniosku dotyczy jedynie wymogów formalnych, nie wpływa on na ograniczenie podstaw otwarcia postępowania sanacyjnego, które i tak muszą zostać spełnione. Zatem treści uproszonego wniosku o otwarcie postępowania sanacyjnego powinna wskazywać na spełnienie niezbędnych przesłanek, chyba że ich spełnienie wynika z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy.

Uproszczony wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego podlega opłacie stałej w wysokości 200 złotych (art. 75 pkt 6 u.k.s.c.). Do wniosku należy dołączyć dowód uiszczenia opłaty.

Zbieg wniosku restrukturyzacyjnego i wniosku o ogłoszenie upadłości

Pierwszeństwo wniosku restrukturyzacyjnego

Ważne! Zasadą nadrzędną rozstrzygnięcia zbiegu wniosków upadłościowych i restrukturyzacyjnych jest pierwszeństwo restrukturyzacji. Dlatego w przypadku złożenia wniosku restrukturyzacyjnego i wniosku o ogłoszenie upadłości, w pierwszej kolejności rozpoznaje się wniosek restrukturyzacyjny (zob. art. 11 p.r.).

W celu realizacji zasady pierwszeństwa wniosku restrukturyzacyjnego niezbędna jest koordynacja rozpoznania wniosków. Sąd restrukturyzacyjny niezwłocznie po powzięciu wiadomości o złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości zawiadamia sąd upadłościowy o złożeniu wniosku restrukturyzacyjnego (art. 12 ust. 1 p.r.). Zawiadomienie sądu upadłościowego następuje w formie zarządzenia przewodniczącego



Natomiast sąd upadłościowy wstrzymuje rozpoznanie wniosku o ogłoszenie upadłości do czasu wydania prawomocnego orzeczenia w sprawie wniosku restrukturyzacyjnego (art. 12 ust. 2 p.r.). Wstrzymanie rozpoznania wniosku o ogłoszenie nie wymaga wydania postanowienia w tym przedmiocie, ale polega na faktycznym powstrzymaniu się przez sąd od podejmowania jakiegokolwiek czynności prowadzących do rozpoznania wniosku o ogłoszenie upadłości



Wstrzymanie rozpoznania wniosku o ogłoszenie upadłości nie wyłącza możliwości zabezpieczenia majątku (zob. art. 36-43 p.u.). Co istotne wstrzymanie rozpoznania wniosku o ogłoszenie upadłości nie oznacza uchlenia skutków, jakie prawo wiąże z dniem złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, w szczególności dotyczących bezskuteczności czynności dokonanych w określonym czasie przed dniem złożeniem wniosku (zob. art. 126-129 p.u.).

Przyjęcie wniosku restrukturyzacyjnego i wniosku o ogłoszenie upadłości do wspólnego rozpoznania

Ważne! Pierwszeństwo rozpoznania wniosku restrukturyzacyjnego nie ma charakteru bezwzględny - ustępuje interesowi ogółu wierzycieli (zob. art. 12 ust. 3 p.r.).

Sąd upadłościowy rozpoznaje oba wnioski wspólnie w składzie właściwym do rozpoznania wniosku o ogłoszenie upadłości, czyli w składzie trzech sędziów zawodowych (zob. art. 18 p.u.).

Zgodnie z art. 12 ust. 3 p.r. w przypadku, **gdy wstrzymaniu rozpoznania wniosku o ogłoszenie upadłości sprzeciwia się interes ogółu wierzycieli, sąd upadłościowy wydaje postanowienie o przejęciu wniosku restrukturyzacyjnego do wspólnego rozpoznania z wnioskiem o ogłoszenie upadłości i rozstrzygnięcia jednym postanowieniem.**



Ocena interesu ogółu wierzycieli następuje przez pryzmat zasady dominacji grupowego interesu wierzycieli. Sąd nie powinien oceniać interesu wszystkich wierzycieli rozumianych jako zbiór indywidualnych podmiotów, tylko interes wierzycieli rozumianych jako zbiorowość, przez pryzmat ich wspólnego interesu, którym jest uzyskania możliwie największego zaspokojenia swoich wierzytelności w relatywnie najkrótszym czasie.

Możliwość rozpoznania wniosku o ogłoszenie upadłości przed wnioskiem restrukturyzacyjnym

Zgodnie z art. 12 ust. 5 p.r., **jeżeli przejęcie wniosku restrukturyzacyjnego do wspólnego rozpoznania z wnioskiem o ogłoszenie upadłości prowadziłoby do znacznego opóźnienia wydania orzeczenia w przedmiocie ogłoszenia upadłości**, ze szkodą dla wierzycieli, a podstawy restrukturyzacji przedstawione przez dłużnika we wniosku restrukturyzacyjnym są znane sądowi upadłościowemu, sąd upadłościowy nie wydaje postanowienia o przejęciu wniosku restrukturyzacyjnego do wspólnego rozpoznania z wnioskiem o ogłoszenie upadłości i rozpoznaje wniosek o ogłoszenie upadłości, o czym zawiadamia sąd restrukturyzacyjny.




W przypadku, uwzględnienia wniosku o ogłoszenie upadłości zastosowanie znajdzie art. 13 p.r., zgodnie z którym, jeżeli została ogłoszona upadłość dłużnika, sąd restrukturyzacyjny wstrzymuje rozpoznanie wniosku restrukturyzacyjnego do czasu uprawomocnienia się postanowienia o ogłoszeniu upadłości. Wstrzymanie rozpoznania wniosku restrukturyzacyjnego nie wymaga wydania postanowienia w tym przedmiocie, ale polega na faktycznym powstrzymaniu się przez sąd od podejmowania jakiegokolwiek czynności prowadzących do rozpoznania wniosku



Sąd restrukturyzacyjny odmawia zatwierdzenia układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu albo odmawia otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego w przypadku uprawomocnienia się postanowienia o ogłoszeniu upadłości (art. 13 zd. 2 p.r.).

Postępowanie w przedmiocie rozpoznania wniosku restrukturyzacyjnego

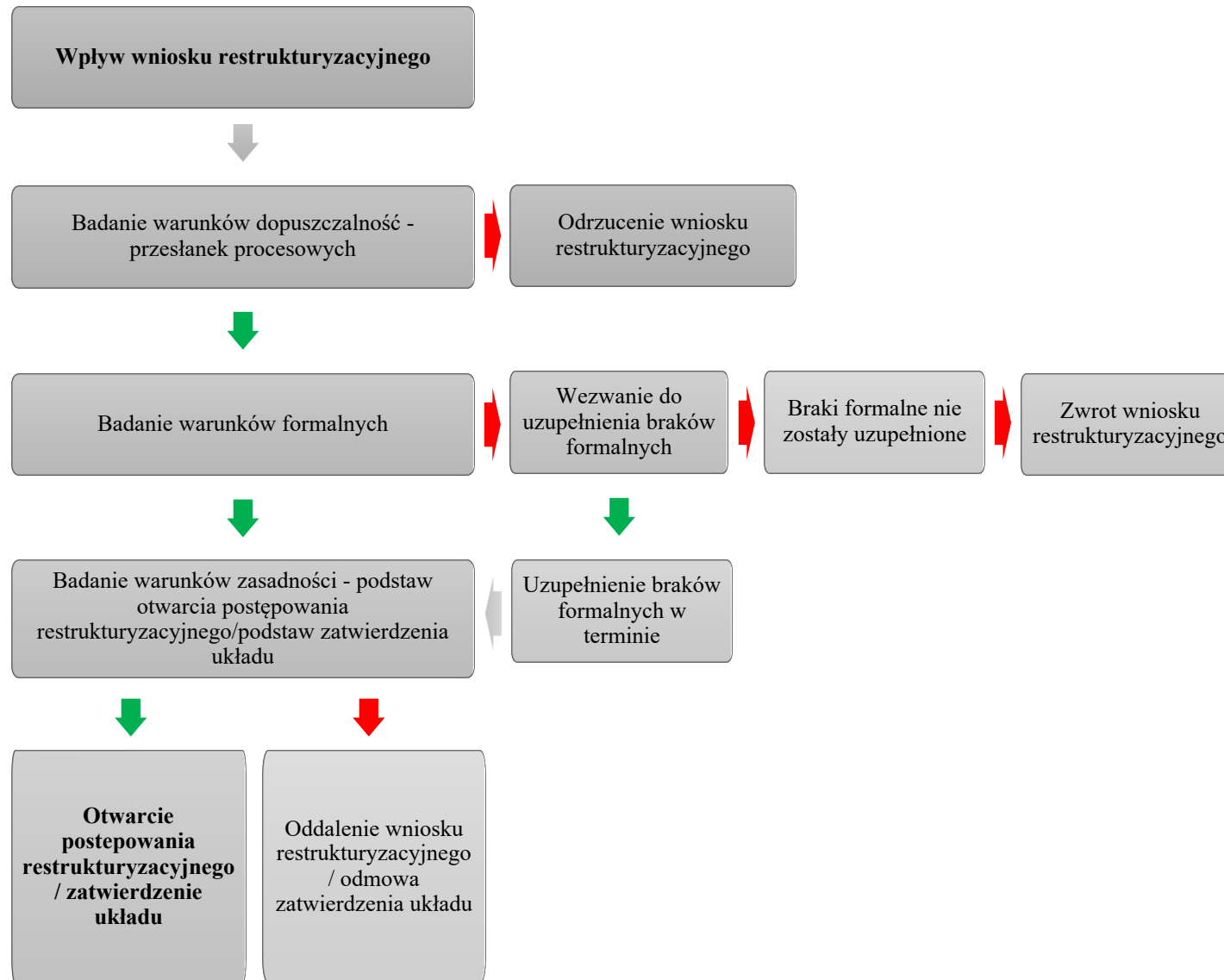




Wniosek restrukturyzacyjny rozpoznaje sąd restrukturyzacyjny. Zgodnie z art. 14 ust. 1 p.r. sądem restrukturyzacyjnym jest sąd rejonowy – sąd gospodarczy.



Wniosek restrukturyzacyjny rozpoznawany jest w składzie jednego sędziego (art. 14 ust. 2 p.r.). Wyjątkowo, w przypadku przyjęcia wniosku restrukturyzacyjnego oraz wniosku o ogłoszenie upadłości do wspólnego rozpoznania, wniosek restrukturyzacyjny zostanie rozpoznany w składzie trzech sędziów zawodowych (art. 18 p.u. w zw. z art. 12 ust. 3 zd. 2 p.r.).



Postanowienie o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego

Postanowienie o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego wydawane jest w sytuacji, w której sąd restrukturyzacyjny uwzględnienia uwzględnia wnioski o otwarciu postępowania (zob. art. 233 ust. 1 p.r., art. 271 ust. 1 p.r. w zw. z art. 233 ust. 1 p.r., art. 288 ust. 2 p.r.).

Postanowienie to jest wynikiem pozytywnej weryfikacji podstaw otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.

Postanowienie o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego ma charakter konstytutywny, powoduje bowiem zmianę stosunków prawnych dotyczącej dłużnika, w szczególności ogranicza lub pozbawia dłużnika prawa zarządem jego majątkiem.

Postanowienie o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego

Zgodnie z art. 233 ust. 1 p.r. uwzględniając wniosek o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego, sąd wydaje postanowienie o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego, w którym:

- a. wymienia imię i nazwisko dłużnika albo jego nazwę, miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku - inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację;
- b. wyznacza nadzorcę sądowego. Nadzorcę sądowego sąd oznacza w postanowieniu z imienia i nazwiska, a w wypadku osób prawnych z nazwy, oraz wskazuje numer licencji doradcy restrukturyzacyjnego osoby powołanej do pełnienia funkcji lub numer w KRS spółki powołanej do pełnienia tej funkcji stosownie do art. 27 ust. 3 p.r.;
- c. oznacza godzinę wydania postanowienia, jeżeli dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych, lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny.

W postanowieniu o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego wskazuje się podstawę jurysdykcji sądów polskich. Jeżeli zastosowanie ma rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego, w postanowieniu określa się również, czy postępowanie ma charakter główny czy uboczny.

Postanowienie o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego

Postanowienie o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego jest skuteczne i wykonalne z dniem jego wydania, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej (art. 234 ust. 1 p.r.).



Przyjmuje się, że postanowienie o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego wywołuje skutki przewidziane prawem w dniu ogłoszenia od godziny 0:00 (zob. wyrok SN z 18.06.2004 r., II CK 364/03, LEX nr 108536).



Wyjątkowo, jeżeli dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych, lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny, postanowienie to jest skuteczne i wykonalne z godziną jego wydania (art. 234 ust. 2 p.r.).

Postanowienie o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego obwieszcza się. Obwieszczenie postanowienia o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego oraz informacji o jego prawomocności do dnia wejścia w życie przepisów o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (do dnia 1.07.2021 r.) polega na zamieszczeniu w MSiG. Po wejściu w życie przepisów o Krajowym Rejestrze Zadłużonych obwieszczenie będzie polegało na zamieszczeniu w rejestrze całej treści postanowienia. Osobno obwieszczeniu w Rejestrze podlegać będzie też prawomocność tego postanowienia.

Postanowienie o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego

Postanowienie w przedmiocie otwarcia przyspieszonego postępowania układowego doręcza się dłużnikowi, a postanowienie o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego również nadzorcy sądowemu wraz z odpisem wniosku i odpisami załączników.



Zawiadomienia nadzorcy sądowego dokonuje się w dniu otwarcia postępowania przy zastosowaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w szczególności przez telefon, faks lub pocztę elektroniczną.

Postanowienie o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego

Stosownie do art. 236 ust. 1 p.r. **na postanowienie o odmowie otwarcia przyspieszonego postępowania układowego zażalenie przysługuje wyłącznie dłużnikowi**. Termin do wniesienia zażalenia jest tygodniowy i biegnie od dnia doręczenia dłużnikowi postanowienia wraz z uzasadnieniem (art. 201 ust. 3 p.r.). Sąd drugiej instancji w wyniku rozpoznania zażalenia dłużnika nie może orzec o otwarciu przyspieszonego postępowania restrukturyzacyjnego. W przypadku uznania zasadności zażalenia, może jedynie przekazać sprawę do ponownego rozpoznania przez sąd pierwszej instancji z jednoczesnym udzieleniem wiążących wskazówek co do dalszego procedowania.



Wierzycielowi w terminie tygodnia od dnia obwieszczenia postanowienia o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego w Krajowym Rejestrze Zadłużonych (do dnia 1.12.2020 r. w MSiG), a wierzycielowi, którego siedziba lub miejsce zwykłego pobytu w dniu otwarcia postępowania znajdowały się za granicą - w terminie trzydziestu dni od dnia obwieszczenia postanowienia o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego w Rejestrze, przysługuje zażalenie na postanowienie o otwarciu postępowania wyłącznie w części dotyczącej jurysdykcji sądów polskich. O wniesieniu zażalenia obwieszcza się w Rejestrze.

Postanowienie o otwarciu postępowania układowego

Do postanowienia o otwarciu postępowania układowego stosuje się odpowiednio przepisy art. 233-235 p.r., dotyczące postanowienia o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego. Stosownie do art. 233 ust. 1 i 2 p.r. w zw. z art. 271 ust. 1 p.r., sąd w postanowieniu o otwarciu postępowania układowego:

- a. wymienia imię i nazwisko dłużnika albo jego nazwę, miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku - inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację;
- b. wyznacza nadzorcę sądowego. Nadzorcę sądowego sąd oznacza w postanowieniu z imienia i nazwiska, a w wypadku osób prawnych z nazwy, oraz wskazuje numer licencji doradcy restrukturyzacyjnego osoby powołanej do pełnienia funkcji lub numer w KRS spółki powołanej do pełnienia tej funkcji stosownie do art. 27 ust. 3 p.r.;
- c. oznacza godzinę wydania postanowienia, jeżeli dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych, lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny;
- d. wskazuje podstawy prawnej jurysdykcji sądów polskich. Jeżeli zastosowanie ma rozporządzenie Nr 2015/848 w sprawie postępowania upadłościowego, w postanowieniu określa się również, czy postępowanie ma charakter główny czy uboczny.

Postanowienie o otwarciu postępowania układowego

Postanowienie o otwarciu postępowania układowego jest skuteczne i wykonalne z dniem jego wydania, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej (art. 234 ust. 1 p.r. w zw. z art. 271 ust. 1 p.r.).



Przyjmuje się, że postanowienie o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego wywołuje skutki przewidziane prawem w dniu ogłoszenia od godziny 0:00 (zob. wyrok SN z 18.06.2004 r., II CK 364/03, LEX nr 108536).



Wyjątkowo, jeżeli dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych, lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny, postanowienie to jest skuteczne i wykonalne z godziną jego wydania (art. 234 ust. 2 p.r. w zw. z art. 271 ust. 1 p.r.).

Postanowienie o otwarciu postępowania układowego obwieszcza się. Obwieszczenie postanowienia o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego oraz informacji o jego prawomocności do dnia wejścia w życie przepisów o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (do dnia 1.07.2021 r.) polega na zamieszczeniu w MSiG. Po wejściu w życie przepisów o Krajowym Rejestrze Zadłużonych obwieszczenie będzie polegało na zamieszczeniu w rejestrze całej treści postanowienia. Osobno obwieszczeniu w Rejestrze podlegać będzie też prawomocność tego postanowienia.

Postanowienie o otwarciu postępowania układowego

Postanowienie o otwarciu postępowania układowego doręcza się dłużnikowi, nadzorcy sądowemu oraz tymczasowemu nadzorcy sądowemu, jeżeli był ustanowiony (art. 235 ust. 2 p.r. art. w zw. z art. 271 ust. 1 p.r. oraz art. 271 ust. 2 p.r.).



Nadzorcy sądowemu wraz z postanowieniem o otwarciu postępowania układowego sąd doręcza odpis wniosku restrukturyzacyjnego i załączników.



Jeżeli postanowienie o otwarciu postępowania układowego wydane zostało na rozprawie doręcza się jej podmiotom wymienionym w art. 235 ust. 2 i 3 p.r. oraz tymczasowemu nadzorcy sądowemu, jeżeli był ustanowiony, tylko jeżeli podmioty te nie były zawiadomione o terminie rozprawy.

Postanowienie o otwarciu postępowania układowego



Do zażalenia na postanowienie w przedmiocie otwarcia postępowania układowego przepisy art. 236 p.r. i art. 237 p.r. stosuje się odpowiednio.

Postanowienie o otwarciu postępowania sanacyjnego

Zgodnie z art. 288 ust. 2 p.r., uwzględniając wniosek o otwarciu postępowania sanacyjnego, sąd wydaje postanowienie o otwarciu postępowania sanacyjnego, do którego stosuje się odpowiednio przepisy art. 233 p.r. i art. 234 p.r., z tym zastrzeżeniem, że sąd wydając postanowienie o otwarciu postępowania sanacyjnego odbiera zarząd własny dłużnikowi i wyznacza zarządcę. Stosownie do art. 233 ust. 1 i 2 p.r. w zw. z art. 288 ust. 2 p.r., sąd w postanowieniu o otwarciu postępowania sanacyjnego:

- a. wymienia imię i nazwisko dłużnika albo jego nazwę, miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres oraz numer PESEL albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku ich braku - inne dane umożliwiające jego jednoznaczną identyfikację;
- b. wyznacza zarządcę. Zarządcę sąd oznacza w postanowieniu z imienia i nazwiska, a w wypadku osób prawnych z nazwy, oraz wskazuje numer licencji doradcy restrukturyzacyjnego osoby powołanej do pełnienia funkcji lub numer w KRS spółki powołanej do pełnienia tej funkcji stosownie do art. 27 ust. 3 p.r.;
- c. oznacza godzinę wydania postanowienia, jeżeli dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych, lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny;
- d. wskazuje podstawy prawnej jurysdykcji sądów polskich. Jeżeli zastosowanie ma rozporządzenie Nr 2015/848 w sprawie postępowania upadłościowego, w postanowieniu określa się również, czy postępowanie ma charakter główny czy uboczny.

Postanowienie o otwarciu sanacyjnego

Postanowienie o otwarciu postępowania sanacyjnego jest skuteczne i wykonalne z dniem jego wydania, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej (art. 234 ust. 1 p.r. w zw. z art. 288 ust. 1 p.r.).



Przyjmuje się, że postanowienie o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego wywołuje skutki przewidziane prawem w dniu ogłoszenia od godziny 0:00 (zob. wyrok SN z 18.06.2004 r., II CK 364/03, LEX nr 108536).



Wyjątkowo, jeżeli dłużnik jest uczestnikiem podlegającego prawu polskiemu lub prawu innego państwa członkowskiego systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych, lub niebędącym uczestnikiem podmiotem prowadzącym system interoperacyjny, postanowienie to jest skuteczne i wykonalne z godziną jego wydania (art. 234 ust. 2 p.r. w zw. z art. 288 ust. 1 p.r.).

Postanowienie o otwarciu postępowania sanacyjnego obwieszcza się. Obwieszczenie postanowienia o otwarciu przyspieszonego postępowania układowego oraz informacji o jego prawomocności do dnia wejścia w życie przepisów o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (do dnia 1.07.2021 r.) polega na zamieszczeniu w MSiG. Po wejściu w życie przepisów o Krajowym Rejestrze Zadłużonych obwieszczenie będzie polegało na zamieszczeniu w rejestrze całej treści postanowienia. Osobno obwieszczeniu w Rejestrze podlegać będzie też prawomocność tego postanowienia.

Postanowienie o otwarciu postępowania sanacyjnego

Postanowienie o otwarciu postępowania sanacyjnego doręcza się dłużnikowi, nadzorcy sądowemu oraz tymczasowemu nadzorcy sądowemu lub tymczasowemu zarządcy, jeżeli był ustanowiony (art. 235 ust. 2 p.r. art. w zw. z art. 288 ust. 2 p.r. oraz art. 289 ust. 2 p.r.).



Nadzorcy sądowemu wraz z postanowieniem o otwarciu postępowania układowego sąd doręcza odpis wniosku restrukturyzacyjnego i załączników.



Jeżeli postanowienie o otwarciu postępowania sanacyjnego wydane zostało na rozprawie doręcza się jej podmiotom wymienionym w art. 235 ust. 2 i 3 p.r. oraz tymczasowemu nadzorcy sądowemu albo tymczasowemu zarządcy, jeżeli był ustanowiony, tylko jeżeli podmioty te nie były zawiadomione o terminie rozprawy.

Postanowienie o otwarciu postępowania sanacyjnego




Do zażalenia na postanowienie w przedmiocie otwarcia postępowania sanacyjnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 236 p.r. i art. 237 p.r. (art. 290 p.r.).

Postępowanie zabezpieczające na etapie poprzedzającym otwarcie postępowania układowego oraz postępowania sanacyjnego

Postępowanie zabezpieczające na etapie poprzedzającym otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego występuje wyłącznie w ramach postępowania układowego oraz postępowania sanacyjnego. Postępowanie to stanowi etap postępowania w przedmiocie rozpoznania wniosku restrukturyzacyjnego.

Przedmiotem postępowania zabezpieczającego na etapie poprzedzającym otwarcie postępowania układowego lub postępowania sanacyjnego jest **udzielenie dłużnikowi tymczasowej ochrony poprzez zabezpieczenie majątku dłużnika, w celu umożliwienia dłużnikowi restrukturyzacji w drodze zawarcia układu z wierzycielami, a w przypadku postępowania sanacyjnego również poprzez przeprowadzenie działań sanacyjnych, przy zabezpieczeniu słusznych praw wierzycieli**



Odpowiednie stosowanie ww. regulacji w odniesieniu do postępowania zabezpieczającego na etapie poprzedzającym otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego stosownie do art. 269 p.r. – w przypadku postępowania układowego lub art. 287 p.r. – w przypadku postępowania sanacyjnego, pozwala wskazać następujące podstawowe zasady zabezpieczenia na etapie poprzedzającym otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego:

a. istnienie roszczenia, rozumianego jako twierdzenie, że wskutek zaistnienia określonych ustawowo podstaw dłużnikowi przysługuje prawo prowadzenia postępowania restrukturyzacyjnego;

b. istnienie interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia, rozumianego jako sytuacje, w której brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania restrukturyzacyjnego, tj. uniemożliwi uniknięcie ogłoszenia upadłości dłużnika przez umożliwienie mu restrukturyzacji w drodze zawarcia układu z wierzycielami, a w przypadku postępowania sanacyjnego - również przez przeprowadzenie działań sanacyjnych, przy zabezpieczeniu słusznych praw wierzycieli. (art. 730¹ § 2 k.p.c. w zw. art. 269 p.r. lub art. 287 p.r.).


ustanowienie
tymczasowego zarządcy
(dotyczy postępowania
sanacyjnego);

zawieszenie postępowań
egzekucyjnych
prowadzonych w celu
dochodzenia należności
objętych z mocy prawa
układem;

ustanowienie
tymczasowego nadzorcy
sądowego;


uchylenie zajęcia
rachunku bankowego.

Katalog sposobów
zabezpieczenia na etapie
poprzedzającym otwarcie
postępowania
restrukturyzacyjnego jest
katalogiem zamkniętym.
Dopuszczalne są
następujące sposoby
zabezpieczenia:



Ważne! Po powołaniu tymczasowego nadzorcy sądowego dłużnik może dokonywać czynności zwykłego zarządu. Na dokonanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu wymagana jest zgoda tymczasowego nadzorcy sądowego. Zgoda może zostać udzielona również po dokonaniu czynności w terminie trzydziestu dni od dnia jej dokonania. **Czynność przekraczająca zakres zwykłego zarządu dokonana bez wymaganej zgody jest nieważna.**

Ważne! Po powołaniu tymczasowego zarządcy dłużnik traci prawo zarządu majątkiem, który w przypadku otwarcia postępowania sanacyjnego wejdzie w skład masy upadłości.



Do upadku zabezpieczenie udzielone w ramach postępowaniu w przedmiocie otwarcia postępowania układowego lub postępowania sanacyjnego stosownie do art. 744 k.p.c. w zw. z art. 269 p.r. lub art. 287 p.r., w razie:

- a. prawomocnego zwrotu lub odrzucenia wniosku restrukturyzacyjnego;
- b. prawomocnego oddalenia wniosku restrukturyzacyjnego (prawomocnej odmowy otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego);
- c. prawomocnego umorzenia postępowania w przedmiocie otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.

Otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego kompensuje skutki zabezpieczenia udzielonego na etapie postępowania w przedmiocie otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego. W związku z powyższym, należy przyjąć, iż zabezpieczenie upada również z chwilą otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego (A. Hrycaj [w:], A. Hrycaj, A. Jakubecki, A. Witosz (red.), *System Prawa Handlowego, Tom 6. Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe*, Warszawa 2020, s. 141).

Dziękuję za uwagę



Czy mają Państwo jakieś pytania?